

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

Nummer

Inhoud

Bladzijde

I Mededelingen

Raad

2003/C 32 E/01	Gemeenschappelijk Standpunt (EG) nr. 1/2003 door de Raad vastgesteld op 18 november 2002 volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met het oog op de aanneming van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad ter bevordering van het gebruik van biobrandstoffen of andere hernieuwbare brandstoffen in het vervoer	1
2003/C 32 E/02	Gemeenschappelijk Standpunt (EG) nr. 2/2003 door de Raad vastgesteld op 5 december 2002 volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met het oog op de aanneming van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad	9
2003/C 32 E/03	Gemeenschappelijk Standpunt (EG) nr. 3/2003 door de Raad vastgesteld op 9 december 2002 volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met het oog op de aanneming van een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de opstelling van een gemeenschappelijke nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS)	26

I

(Mededelingen)

RAAD

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT (EG) Nr. 1/2003

door de Raad vastgesteld op 18 november 2002

met het oog op de aanneming van Richtlijn 2003/.../EG van het Europees Parlement en de Raad van ... ter bevordering van het gebruik van biobrandstoffen of andere hernieuwbare brandstoffen in het vervoer

(2003/C 32 E/01)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 175, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's ⁽³⁾,

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁽⁴⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Raad van Göteborg van 15 en 16 juni 2001 heeft overeenstemming bereikt over een communautaire strategie voor duurzame ontwikkeling die een aantal maatregelen omvat, waaronder de ontwikkeling van biobrandstoffen.
- (2) Natuurlijke hulpbronnen, waarvan volgens artikel 174, lid 1, van het Verdrag behoedzaam en rationeel gebruik moet worden gemaakt, omvatten olie, aardgas en vaste brandstoffen, die als energiebron van essentieel belang zijn, maar ook de belangrijkste bronnen van koolstofdioxide-emissies vormen.
- (3) Er bestaat echter een breed scala van biomassa waaruit biobrandstoffen gewonnen kunnen worden, afkomstig van land- en bosbouwproducten en van afval- en restproducten van de bosbouw, de houtverwerkende industrie en de levensmiddelenindustrie.
- (4) De vervoerssector neemt meer dan 30 % van het eindverbruik van energie in de Gemeenschap voor zijn rekening
- en groeit, een tendens die zich waarschijnlijk nog zal versterken, en de uitstoot van koolstofdioxide houdt hiermee gelijke tred. Deze groei zal procentueel sterker zijn in de kandidaat-lidstaten na hun toetreding tot de Europese Unie.
- (5) Het Witboek van de Europese Commissie „Het Europese vervoersbeleid tot het jaar 2010: tijd om te kiezen” gaat ervan uit dat de CO₂-emissie van de vervoerssector tussen 1990 en 2010 met 50 % zal stijgen tot ongeveer 1 113 miljoen ton en stelt hiervoor met name het wegvervoer verantwoordelijk, waarvan 84 % van de door het vervoer veroorzaakte CO₂-uitstoot afkomstig is. Om ecologische redenen wordt er in het Witboek derhalve op aangedrongen dat de afhankelijkheid van aardolie (momenteel 98 %) in de vervoerssector door toepassing van alternatieve brandstoffen, zoals biobrandstoffen, verminderd wordt.
- (6) Een intensiever gebruik van biotransportbrandstoffen is een onderdeel van het pakket maatregelen dat nodig is ter naleving van het Protocol van Kyoto, alsook van enig ander beleidspakket ter nakoming van verdere verplichtingen terzake.
- (7) Een intensiever gebruik van biotransportbrandstoffen, waarbij andere alternatieve brandstoffen, waaronder LPG en CNG voor voertuigen, niet worden uitgesloten, is een van de instrumenten waarmee de Gemeenschap haar afhankelijkheid van ingevoerde energie kan verminderen en invloed kan uitoefenen op de transportbrandstofmarkt en daarmee op de continuïteit van de energievoorziening op middellange en lange termijn. Dit motief mag echter niet afdoen aan het belang van het naleven van de communautaire wetgeving inzake de kwaliteit van brandstof, de uitstoot van motorvoertuigen en de kwaliteit van de lucht.
- (8) Als gevolg van de technologische vooruitgang zijn de meeste momenteel in de Europese Unie in het verkeer zijnde voertuigen in staat zonder probleem een brandstofmengsel te gebruiken dat voor een klein percentage bestaat uit biobrandstoffen. Op grond van de laatste technologische ontwikkelingen kunnen hogere percentages biobrandstoffen worden gebruikt. Er zijn landen waarin al 10 % of meer biobrandstof in het brandstofmengsel wordt gebruikt.

⁽¹⁾ PB C 103 E van 30.4.2002, blz. 205, en PB C 331 E van 31.12.2002, blz. 291.

⁽²⁾ PB C 149 van 21.6.2002, blz. 7.

⁽³⁾ Advies van 16 mei 2002 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

⁽⁴⁾ Advies van het Europees Parlement van 4 juli 2002 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 18 november 2002 en besluit van het Europees Parlement van ... (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

- (9) Bedrijfswagenparken bieden mogelijkheden voor het gebruik van hogere concentraties biobrandstoffen. In sommige steden bestaan reeds bedrijfswagenparken die functioneren op onvermengde biobrandstoffen en zo in sommige gevallen hebben bijgedragen tot de verbetering van de luchtkwaliteit in stedelijke gebieden.
- (10) De bevordering van het gebruik van biobrandstoffen in het vervoer is een stap in de richting van een bredere toepassing van biomassa, die uiteindelijk zal leiden tot een grotere ontwikkeling van biobrandstoffen zonder andere opties uit te sluiten, in het bijzonder de waterstofoptie.
- (11) De waterstofsector moet in het onderzoeksbeleid van de lidstaten inzake intensiever gebruik van biobrandstoffen een belangrijke plaats krijgen en moet ook in de communautaire kaderprogramma's worden aangemoedigd.
- (12) Onvermengde plantaardige olie uit oliehoudende planten die gewonnen wordt door persing, extractie of soortgelijke procédés en die natuurlijk of geraffineerd, maar chemisch ongewijzigd is, kan in bepaalde gevallen ook als biobrandstof worden gebruikt, indien het gebruik daarvan verenigbaar is met de motortypen en de daarvoor geldende emissievoorschriften.
- (13) De voorwaarde dat nieuwe soorten brandstoffen moeten voldoen aan erkende technische normen is belangrijk voor de acceptatie op grote schaal door klanten en voertuigproducenten, en daarmee voor de verspreiding op de markt. Technische normen vormen ook het uitgangspunt voor de eisen aan en het toezicht op emissies. Voor nieuwe soorten brandstoffen kan het moeilijk zijn te voldoen aan de huidige technische normen, die voornamelijk zijn ontwikkeld voor conventionele fossiele brandstoffen. De Commissie en de normalisatie-instellingen moeten de ontwikkelingen volgen en actief normen aanpassen en opstellen, zodat nieuwe soorten brandstoffen geïntroduceerd kunnen worden, met behoud van de eisen op het gebied van de milieuprestaties.
- (14) Bio-ethanol en biodiesel, die in gemengde of ongemengde vorm in voertuigen worden gebruikt, moeten voldoen aan de kwaliteitsnormen die zijn vastgesteld om te garanderen dat de motoren optimaal functioneren. Bij biodiesel voor dieselmotoren die met het veresteringsprocédé is geproduceerd, kan de norm prEN 14214 van de Europese Commissie voor normalisatie voor methylvetzuren (FAME) worden toegepast. Daarnaast zou de CEN geschikte normen voor andere biotransportbrandstoffen in de Europese Unie moeten vaststellen.
- (15) Bevordering van het gebruik van biobrandstoffen met inachtneming van duurzame landbouw- en bosbouwpraktijken, als vastgelegd in het gemeenschappelijk landbouwbeleid, zal nieuwe kansen scheppen voor duurzame plattelandsontwikkeling in het kader van een meer marktgericht gemeenschappelijk landbouwbeleid dat meer op de Europese markt gericht is, en voor een levend platteland en een multifunctioneel landbouwbeleid, en kan een nieuwe markt voor innoverende landbouwproducten openen.
- (16) In zijn resolutie van 8 juni 1998 ⁽¹⁾ heeft de Raad zijn steun gegeven aan de strategie en het actieplan voor duurzame energiebronnen van de Commissie en heeft hij aangedrongen op specifieke maatregelen in de sector biobrandstoffen.
- (17) In het Groenboek van de Commissie „Op weg naar een Europese strategie voor een continue energievoorziening” wordt als doel gesteld om in de sector van het wegvervoer conventionele brandstoffen tegen 2020 voor 20 % te vervangen door alternatieve brandstoffen.
- (18) De marktpenetratie van alternatieve brandstoffen is niet alleen afhankelijk van een ruime beschikbaarheid, maar ook van concurrerende prijzen.
- (19) In zijn resolutie van 18 juni 1998 ⁽²⁾ heeft het Europees Parlement erop aangedrongen het marktaandeel van biobrandstoffen binnen vijf jaar tot 2 % te verhogen door middel van een pakket maatregelen dat onder andere voorziet in belastingvrijstelling, financiële steun voor de verwerkende industrie en de vaststelling van een verplicht percentage biobrandstoffen voor de oliemaatschappijen.
- (20) Welke methode het meest geschikt is om op nationaal en communautair niveau het marktaandeel van biobrandstoffen op te voeren, is afhankelijk van de beschikbaarheid van hulpbronnen en grondstoffen, het nationale en communautaire beleid ter bevordering van biobrandstoffen, fiscale regelingen en de wijze waarop alle belanghebbenden/partijen erbij betrokken worden.
- (21) Nationale beleidsinitiatieven ter bevordering van het gebruik van biobrandstoffen mogen er niet toe leiden dat het vrije verkeer van brandstoffen die aan de in de communautaire wetgeving vastgestelde geharmoniseerde milieuspecificaties voldoen, wordt belemmerd.
- (22) De bevordering van de productie en het gebruik van biobrandstoffen kan helpen de afhankelijkheid van energie en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Bovendien kunnen biobrandstoffen, in ongemengde vorm of als bijmengsel, in principe in bestaande motorvoertuigen en in het huidige distributiesysteem voor motorbrandstof worden gebruikt. Het bijmengen van biobrandstoffen bij fossiele brandstoffen kan een kostenvermindering in het distributiesysteem in de Gemeenschap vergemakkelijken.

⁽¹⁾ PB C 198 van 24.6.1998, blz. 1.

⁽²⁾ PB C 210 van 6.7.1998, blz. 215.

(23) Daar de doelstelling van het overwogen optreden, te weten de invoering van algemene beginselen inzake een minimumpercentage aan biobrandstoffen dat op de markt gebracht en gedistribueerd moet worden, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt en derhalve wegens de omvang van het optreden beter op communautair niveau kan worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan hetgeen nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.

(24) Onderzoek en technologische ontwikkeling op het gebied van de duurzaamheid van biobrandstoffen moeten worden bevorderd.

(25) Het toegenomen verbruik van biobrandstoffen moet gepaard gaan met een diepgaande analyse van de gevolgen op milieu-, economisch en sociaal gebied om te kunnen besluiten over de zin van een verhoging van het aandeel van biobrandstoffen in verhouding tot traditionele brandstoffen.

(26) Er dient te worden voorzien in de mogelijkheid om de lijst van biobrandstoffen en het percentage van de duurzame component alsmede het schema voor de introductie van biobrandstoffen op de markt voor transportbrandstoffen snel te kunnen aanpassen aan de technische vooruitgang en aan de resultaten van een milieueffectbeoordeling over de eerste fase van die introductie.

(27) Er dient te worden voorzien in de mogelijkheid snel kwaliteitsnormen te ontwikkelen voor de biobrandstoffen die in de automobielsector worden gebruikt, hetzij ongemengd, hetzij bijgemengd in traditionele brandstoffen. Hoewel het biologisch afbreekbare deel van afval een potentieel nuttige bron is voor de productie van biobrandstoffen, moet in het kader van de kwaliteitsnorm rekening worden gehouden met de mogelijke vervuiling van het afval, om te voorkomen dat specifieke componenten het voertuig beschadigen en/of de kwaliteit van de emissie doen dalen.

(28) De stimulering van de bevordering van biobrandstoffen moet stroken met de doelstellingen op het gebied van de continuïteit van de voorziening en het milieu en de hiermee verband houdende beleidsdoelstellingen en -maatregelen in elke lidstaat. De lidstaten kunnen daarbij nagaan wat de meest kosteneffectieve methoden zijn om de mogelijkheden van het gebruik van biobrandstof bekend te maken.

(29) De voor de uitvoering van deze richtlijn vereiste maatregelen dienen te worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽¹⁾,

HEBBER DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Deze richtlijn heeft tot doel het gebruik te bevorderen van biobrandstoffen of andere hernieuwbare brandstoffen, waarmee in elke lidstaat dieselolie of benzine voor vervoersdoeleinden moet worden vervangen, teneinde bij te dragen tot doelstellingen als nakoming van de verplichtingen op het gebied van klimaatverandering, milieuvriendelijke voorzieningszekerheid en bevordering van hernieuwbare energiebronnen.

Artikel 2

1. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

a) „biobrandstof”: vloeibare of gasvormige transportbrandstof die gewonnen is uit biomassa;

b) „biomassa”: de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van de landbouw (met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen), de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van industrieel en huishoudelijk afval;

c) „andere hernieuwbare brandstoffen”: andere hernieuwbare brandstoffen dan biobrandstoffen, die afkomstig zijn van hernieuwbare energiebronnen als omschreven in Richtlijn 2001/77/EG ⁽²⁾ en voor vervoersdoeleinden gebruikt worden;

d) „energie-inhoud”: de calorische onderwaarde van een brandstof.

2. Ten minste de hierna vermelde producten worden als biobrandstoffen beschouwd:

a) „bio-ethanol”: voor gebruik als biobrandstof bestemd ethanol dat gewonnen is uit biomassa en/of de biologisch afbreekbare afvalfractie;

b) „biodiesel”: voor gebruik als biobrandstof bestemd methylester van plantaardige of dierlijke olie van dieselkwaliteit;

c) „biogas”: voor gebruik als biobrandstof bestemd brandstofgas dat gewonnen is uit biomassa en/of uit de biologisch afbreekbare afvalfractie en dat gezuiverd kan worden tot aardgaskwaliteit, of houtgas;

d) „biomethanol”: voor gebruik als biobrandstof bestemd methanol dat gewonnen is uit biomassa;

e) „biodimethylether”: voor gebruik als biobrandstof bestemde dimethylether die gewonnen is uit biomassa;

f) „bioETBE (ethyl-tertiair-butylether)”: op basis van bio-ethanol geproduceerde ETBE. Het volumepercentage bioETBE dat als biobrandstof wordt gerekend, bedraagt 47 %;

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽²⁾ Richtlijn 2001/77/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 september 2001 betreffende de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen op de interne elektriciteitsmarkt (PB L 283 van 27.10.2001, blz. 33).

- g) „bioMTBE (methyl-tertiar-butylether)”: een op basis van bio-methanol geproduceerde brandstof. Het volumepercentage bioMTBE dat als biobrandstof wordt gerekend, bedraagt 36 %;
- h) „synthetische biobrandstoffen”: synthetische koolwaterstoffen of mengsels van synthetische koolwaterstoffen die gewonnen zijn uit biomassa;
- i) „biowaterstof”: voor gebruik als biobrandstof bestemde waterstof die gewonnen is uit biomassa en/of uit de biologisch afbreekbare afvalfractie.

Artikel 3

1. a) De lidstaten dragen er zorg voor dat een minimaal aandeel van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen op hun markten aangeboden wordt, en stellen daarvoor nationale indicatieve streefcijfers vast.
- b) i) De referentiewaarde voor deze streefcijfers bedraagt 2 %, berekend op basis van de energie-inhoud van de totale hoeveelheid benzine en dieselolie die op 31 december 2005 voor vervoersdoeleinden op hun markten aangeboden wordt.
- ii) De referentiewaarde voor deze streefcijfers bedraagt 5,75 %, berekend op basis van de energie-inhoud van de totale hoeveelheid benzine en dieselolie die op 31 december 2010 voor vervoersdoeleinden op hun markten aangeboden wordt.
2. Biobrandstoffen kunnen beschikbaar worden gesteld in de vorm van:
 - a) ongemengde biobrandstoffen of in hoge concentraties in derivaten van minerale oliën, in overeenstemming met specifieke kwaliteitsnormen voor transporttoepassingen;
 - b) biobrandstoffen die in derivaten van minerale oliën zijn bijgemengd in overeenstemming met de toepasselijke Europese normen inzake de technische specificaties van transportbrandstoffen (EN 228 en EN 590);
 - c) van biobrandstoffen afgeleide vloeistoffen, zoals ETBE (ethyl-tertiar-butylether), waarbij het in artikel 2, lid 2, aangegeven percentage dat als biobrandstof wordt aangemerkt van toepassing is.
3. De lidstaten zien toe op het effect van het gebruik van dieselbrandstof waarin meer dan 5 % biobrandstoffen is bijgemengd door niet-aangepaste voertuigen, en treffen zo nodig maatregelen om ervoor te zorgen dat de toepasselijke communautaire wetgeving inzake emissienormen wordt nageleefd.
4. De lidstaten moeten bij hun maatregelen rekening houden met de volledige klimaat- en milieubalans van de verschillende soorten biobrandstoffen en kunnen bij voorrang biobrandstoffen met een zeer goede, kosteneffectieve milieubalans bevorderen, met inachtneming van het concurrentievermogen en de continuïteit van de voorziening.
5. De lidstaten zorgen ervoor dat het publiek van de eventuele beschikbaarheid van biobrandstoffen op de hoogte gebracht wordt. Voor derivaten van minerale oliën waarin een hoger percentage biobrandstoffen dan de grenswaarde van 5 %

methylvetzuur (FAME) of bio-ethanol is bijgemengd, wordt een aparte kenmerking op de verkooppunten verplicht gesteld.

Artikel 4

1. De lidstaten brengen jaarlijks vóór 1 juli bij de Commissie verslag uit over de totale afzet van transportbrandstof en het aandeel van op de markt gebrachte biobrandstoffen, vermengd of onvermengd, en andere hernieuwbare brandstoffen in die afzet in het voorgaande jaar. In voorkomend geval brengen de lidstaten verslag uit over eventuele uitzonderlijke omstandigheden bij de voorziening van ruwe olie of olieproducten die de afzet van biobrandstoffen hebben beïnvloed.

In het eerste verslag na de inwerkingtreding van deze richtlijn vermelden de lidstaten het niveau van hun nationale indicatieve streefcijfers voor de eerste fase. In het verslag over 2006 vermelden de lidstaten het niveau van hun nationale indicatieve streefcijfers voor de tweede fase.

Differentiatie van de nationale streefcijfers ten opzichte van de in artikel 3, lid 1, onder b), genoemde referentiewaarden, wordt in deze verslagen met redenen omkleed en kan op de volgende elementen worden gebaseerd:

- a) objectieve factoren, zoals het beperkte nationale potentieel voor de vervaardiging van biobrandstoffen uit landbouwproducten en/of afvalstoffen, de nationale middelen die worden toegewezen voor de productie van biomassa ten behoeve van andere vormen van energiegebruik dan vervoer en de specifieke kenmerken van de nationale markt voor transportbrandstoffen;
- b) nationale beleidsmaatregelen die stroken met de doelstellingen van de energiesector in de Europese Unie (continuïteit van de voorziening, concurrentievermogen en milieubescherming), die verband houden met de transportsector en die soortgelijke doelstellingen hebben als deze richtlijn (verbintenissen op het gebied van klimaatverandering in acht nemen; op milieuvriendelijke wijze bijdragen tot continuïteit van de voorziening; hernieuwbare energiebronnen bevorderen).

2. De Commissie stelt uiterlijk op 31 december 2006, en vervolgens om de twee jaar, een evaluatieverslag op voor het Europees Parlement en de Raad over de vooruitgang die in de lidstaten met het gebruik van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen is geboekt.

Dit verslag dient ten minste de onderstaande elementen te omvatten:

- a) de kosteneffectiviteit van de maatregelen die de lidstaten getroffen hebben om het gebruik van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen te bevorderen;
- b) de economische aspecten en het milieueffect van een verdere verhoging van het aandeel van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen;
- c) het aspect levenscyclus van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen, om mogelijke maatregelen vast te stellen ten behoeve van de toekomstige bevordering van die brandstoffen die klimaat- en milieuvriendelijk zijn en het potentieel hebben om concurrerend en kostenefficiënt te worden;

- d) de duurzaamheid van gewassen die gebruikt worden voor de productie van biobrandstoffen, met name het bodemgebruik, de mate van teeltintensiteit, de wisselbouw en het gebruik van pesticiden;
- e) de evaluatie van de verschillende effecten van het gebruik van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen op de klimaatverandering en de gevolgen voor de vermindering van CO₂-emissies;
- f) een overzicht van andere opties voor de lange termijn op het gebied van maatregelen betreffende de energie-efficiëntie op vervoersgebied.

Op grond van dat verslag dient de Commissie zo nodig voorstellen bij het Europees Parlement en de Raad in voor de aanpassing van de in artikel 3, lid 1, genoemde streefcijfers. Indien in het verslag wordt geconcludeerd dat de indicatieve streefcijfers waarschijnlijk niet gehaald worden om redenen die niet gerechtvaardigd zijn en/of geen verband houden met nieuw wetenschappelijk bewijs, worden in die voorstellen in een passende vorm nationale streefcijfers opgenomen, waaronder eventueel bindende streefcijfers.

Artikel 5

De lijst in artikel 2, lid 2, kan volgens de in artikel 6, lid 2, bedoelde procedure aan de technische vooruitgang worden aangepast, rekening houdend met het milieueffect van biobrandstoffen.

Artikel 6

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op drie maanden.

3. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 7

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk 31 december 2004 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor de verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 8

Deze richtlijn treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 9

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te ...

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

MOTIVERING VAN DE RAAD

I. INLEIDING

1. Op 17 december 2001 heeft de Commissie een voorstel ⁽¹⁾ ingediend uit hoofde van artikel 175, lid 1, van het Verdrag.
2. Het Economisch en Sociaal Comité heeft op 25 april 2002 advies ⁽²⁾ uitgebracht. Het Comité van de Regio's heeft op 16 mei 2002 advies uitgebracht.
3. Het Europees Parlement heeft op 4 juli 2002 in eerste lezing advies uitgebracht, waarbij 60 amendementen zijn goedgekeurd. In het licht van dit advies heeft de Commissie op 13 september 2002 een gewijzigd voorstel ingediend.
4. Op 18 november 2002 heeft de Raad overeenkomstig artikel 251 van het Verdrag zijn gemeenschappelijk standpunt vastgesteld.

II. DOEL VAN HET VOORSTEL

5. Het doel van het voorstel is het gebruik van biobrandstoffen voor vervoer in de Europese Unie te bevorderen door ervoor te zorgen dat uiterlijk 31 december 2005 het verplichte minimumaandeel van biobrandstoffen dat op de markten van de lidstaten wordt aangeboden, 2 % bedraagt, berekend op basis van de energie-inhoud van de totale voor vervoersdoeleinden op hun markten aangeboden hoeveelheid benzine en dieselolie, en dat dit aandeel oploopt tot een minimumniveau van bijmenging overeenkomstig de in de bijlage bij het voorstel opgenomen tabel. Met het voorgestelde mechanisme wordt beoogd de naleving te helpen bevorderen van de in het kader van het Protocol van Kyoto aangegane milieuverplichtingen, en er tevens voor te zorgen dat de Europese Unie op energiegebied minder afhankelijk wordt van derde landen.

III. ANALYSE VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT

6. De belangrijkste door de Raad aangebrachte wijzigingen zijn als volgt:
7. a) De Raad heeft het toepassingsgebied van de richtlijn uitgebreid van biobrandstoffen naar *andere hernieuwbare brandstoffen* voor vervoer in iedere lidstaat, en de doelstelling van deze richtlijn verbreed door het gebruik van die brandstoffen te bevorderen, en niet simpelweg een minimumpercentage biobrandstoffen ter vervanging van conventionele brandstoffen vast te stellen (artikel 1).
- b) De Raad acht *indicatieve* streefcijfers geschikter dan verplichte, omdat de lidstaten met indicatieve streefcijfers de nodige maatregelen geleidelijk en soepel kunnen invoeren, waarbij ervan wordt uitgegaan dat het systeem na de eerste uitvoeringsfase opnieuw zal worden bezien. Volgens het gemeenschappelijk standpunt dient de doelstelling daarom te worden bereikt aan de hand van *referentiewaarden* voor de eerste fase (2 % uiterlijk op 31 december 2005) en de tweede fase (5,75 % uiterlijk op 31 december 2010) (artikel 3, lid 1, onder b)). De lidstaten stellen voor de eerste en de tweede fase nationale *indicatieve streefcijfers* vast voor het minimumaandeel biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen dat op hun markten aangeboden wordt (artikel 3, lid 1, onder a) en b)). Deze aanpak in twee fasen wordt gecompleteerd door een clausule inzake een op de verslagen van de Commissie en de lidstaten gebaseerde evaluatie (artikel 4, leden 1 en 2). In hun verslag mogen de lidstaten de nationale streefcijfers *differentiëren* ten opzichte van de referentiewaarden; zo'n differentiatie dient evenwel gemotiveerd te worden op basis van specifieke elementen (artikel 4, lid 1, onder a) en b)). Op grond van de verslagen van de lidstaten stelt de Commissie een evaluatieverslag op en stelt zij, waar nodig, een aanpassing van de streefcijfers voor.

⁽¹⁾ PB C 103 E van 30.4.2002, blz. 205.

⁽²⁾ PB C 149 van 21.6.2002, blz. 7.

8. De Raad verduidelijkt c.q. wijzigde voorts de volgende punten:

Bijmenging: de Raad neemt het voor de tweede fase voorgestelde aandeel van de bijmenging (bijlage) niet over, omdat zij ervan uitgaat dat bijmenging nog geen standaardprocedure is, en dat derhalve aan de lidstaten dient te worden overgelaten of zij biobrandstof in de fossiele brandstof willen mengen of niet.

Lijst van producten (artikel 2, lid 2): de Raad verplaatst de lijst van producten die als „biobrandstoffen” worden beschouwd van de bijlage naar artikel 2, lid 2, en voegt er de volgende producten aan toe: „bio-MTBE”, „synthetische biobrandstoffen” en „biowaterstof”. Hiermee geeft de Raad tevens te kennen dat deze lijst een open lijst is, die aan de hand van de technologische ontwikkelingen door middel van comitologie (artikel 6) kan worden bijgewerkt.

Milieubalans van biobrandstoffen: de Raad versterkt het verband tussen de bevordering van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen enerzijds, en de bijdrage aan de verwezenlijking van doelstellingen als nakoming van de verplichtingen op het gebied van klimaatverandering, milieuvriendelijke voorzieningszekerheid en bevordering van hernieuwbare energiebronnen anderzijds (artikel 1). Voorts moeten de lidstaten bij hun maatregelen rekening houden met de *volledige klimaat- en milieubalans van de verschillende soorten biobrandstoffen*, zodat zij vooral biobrandstoffen met een *zeer kosteneffectieve milieubalans* kunnen bevorderen, en concurrentievermogen en voorzieningszekerheid niet uit het oog hoeven te verliezen (artikel 3).

Verplichtingen inzake verslaglegging (artikel 4): ook de Raad is van mening dat de omstandigheden in de lidstaten sterk van elkaar verschillen; dit neemt niet weg dat de lidstaten in hun verslagen afwijkingen in hun streefcijfers ten opzichte van de referentiewaarden dienen te motiveren op basis van twee soorten elementen: a) objectieve factoren, zoals het productiepotentieel en de toewijzing van biomassa aan andere vormen van energiegebruik, en de specifieke kenmerken van de nationale markt voor transportbrandstoffen; b) nationale beleidsmaatregelen die stroken met de doelstellingen van de energiesector, verband houden met de transportsector in de Europese Unie en soortgelijke doelstellingen hebben als deze richtlijn.

IV. OVERGENOMEN AMENDEMENTEN

9. Van de 60 amendementen van het Europees Parlement heeft de Raad de volgende 26 amendementen geheel, gedeeltelijk of in beginsel overgenomen.

Overwegingen:

amendement nr. 2 (gedeeltelijk): betreft het scala van hernieuwbare biomassa dat kan worden gebruikt (overweging 3);

amendement nr. 3: vestigt de aandacht op de uitbreiding (overweging 4);

amendement nr. 4: onderstreept het belang van het gebruik van alternatieve brandstoffen (overweging 5);

amendement nr. 7: benadrukt het belang van naleving van de communautaire wetgeving inzake de kwaliteit van brandstof en de uitstoot van motorvoertuigen (overweging 7);

amendement nr. 8: wijst op het potentieel van de biobrandstof-gerelateerde technologie in de Europese Unie (overweging 8);

amendement nr. 12 (gedeeltelijk): geeft voorbeelden van het gebruik van biobrandstoffen (overweging 9);

amendement nr. 14: gaat in op de toekomstige ontwikkeling van de waterstofoptie (overweging 10);

amendement nr. 15: stelt dat onderzoeksbeleid nuttig is om rekening te kunnen houden met de waterstofoptie (overweging 11);

amendment nr. 16: betreft de rol van op biobrandstoffen toepasbare normen (overweging 13);

amendment nr. 18: onderstreept dat bio-ethanol en biodiesel aan kwaliteitsnormen moeten voldoen (overweging 14);

de amendementen nrs. 19 (gedeeltelijk) en 35: benadrukken in hoeverre biobrandstoffen van belang zijn voor andere beleidsterreinen, zoals duurzame plattelandsontwikkeling (overweging 15);

amendment nr. 20: wijst op de doelstellingen voor alternatieve brandstoffen van het Groenboek van de Commissie over energievoorziening (overweging 17);

amendment nr. 21: stelt dat alternatieve brandstoffen ruim verkrijgbaar moeten zijn, willen ze kunnen concurreren (overweging 18);

amendment nr. 22: wijst op de ondersteunende maatregelen die in de relevante EP-resolutie staan opgesomd (overweging 19);

amendment nr. 23: stelt dat alle partijen, zowel op nationaal als op Gemeenschapsniveau, bij het proces betrokken moeten worden (overweging 20);

amendment nr. 26: benadrukt de technische haalbaarheid van biobrandstoffen (overweging 22);

amendment nr. 28 (in beginsel): onderstreept de noodzaak om onderzoek op het gebied van de duurzaamheid van biobrandstoffen te bevorderen (overweging 24);

amendment nr. 29: betreft de eisen van artikel 4, lid 2, van de richtlijn (overweging 25);

amendment nr. 30 (gedeeltelijk): biobrandstoffen die op niet-chemische wijze worden gewonnen, kunnen onder bepaalde voorwaarden ook worden gebruikt (overweging 12);

amendment nr. 31: heeft betrekking op de ontwikkeling van passende kwaliteitsnormen voor biobrandstoffen (overweging 27);

amendment nr. 32: onderstreept de noodzaak om de bevordering van biobrandstoffen te laten stroken met andere milieu- en aanverwante beleidsdoelstellingen van de lidstaten (overweging 28).

Artikelen:

amendment nr. 58: definitie van „biowaterstof” toegevoegd aan de lijst van producten die als biobrandstoffen worden gebruikt (artikel 2, lid 2, onder i));

amendment nr. 43: geeft voorrang aan de bevordering van biobrandstoffen met een zeer kosten-effectieve milieubalans (artikel 3, lid 4);

amendment nr. 46: heeft betrekking op de informatie van het publiek over de mogelijkheden van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen (artikel 3, lid 5);

amendment nr. 70 (in beginsel): benadrukt dat het belangrijk is om bij het aanpassen van de lijst rekening te houden met het milieueffect van biobrandstoffen (artikel 5).

V. NIET OPGENOMEN AMENDEMENTEN

10. De Raad is van mening dat de amendementen nrs. 1, 6, 9, 11, 13, 17, 25, 27, 33, 37, 40, 41, 44, 50, 51, 52, 56, 60 en 66, die door de Commissie zijn verworpen, te restrictief zijn (bv. 6, 37, 40, 11), de doelstellingen van de richtlijn voorbij schieten (1, 9, 13, 17, 25, 27, 33, 41, 44, 50, 51, 52, 60, 66), of al door bestaande bepalingen worden gedekt; daarom heeft de Raad besloten die amendementen niet op te nemen in het gemeenschappelijke standpunt.

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT (EG) Nr. 2/2003**door de Raad vastgesteld op 5 december 2002**

met het oog op de aanneming van Richtlijn 2003/.../EG van het Europees Parlement en de Raad van ... betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad

(2003/C 32 E/02)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
VAN DE EUROPESE UNIE,

voertuigen besturen hun beroep uitsluitend op basis van een rijbewijs uit.

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 71,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁽³⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) In artikel 5 leden 1, 2 en 4, van Verordening (EEG) nr. 3820/85 ⁽⁴⁾, wordt bepaald dat sommige bestuurders in het goederen- en personenvervoer over de weg, naar gelang van hun leeftijd, de categorie van voertuig of de lengte van het traject, een getuigschrift van vakbekwaamheid moeten hebben, overeenkomstig de communautaire voorschriften betreffende het minimumniveau van de opleiding van bestuurders van bepaalde voertuigen voor wegvervoer. Dat minimumniveau wordt vastgesteld in Richtlijn 76/914/EEG ⁽⁵⁾.

(2) Aangezien Verordening (EEG) nr. 3820/85 maar voor een zeer beperkt deel van de bestuurders geldt en er momenteel slechts in een paar lidstaten een verplichte bestuurdersopleiding bestaat, oefenen de meeste bestuurders die op dit ogenblik op het grondgebied van de Gemeenschap

(3) Om de bestuurders in staat te stellen te voldoen aan de nieuwe vereisten die voortvloeien uit de ontwikkeling van de vervoersmarkt, dient de communautaire regeling te worden uitgebreid tot alle bestuurders, of ze voertuigen besturen als zelfstandige dan wel in loondienst, voor eigen rekening dan wel voor rekening van derden.

(4) De vaststelling van nieuwe gemeenschappelijke regels heeft ten doel de kwaliteit van de bestuurder te garanderen door middel van een opleiding zowel voor de toegang als voor de uitoefening van het beroep.

(5) Meer bepaald heeft de verplichting om een basiskwalificatie te verkrijgen en nascholing te volgen ten doel de verkeersveiligheid en de veiligheid van de bestuurder te verbeteren, ook tijdens de handelingen die de bestuurder verricht terwijl het voertuig stilstaat. Bovendien zou het moderne imago van het beroep van bestuurder bij de jongeren belangstelling voor dat beroep moeten wekken, hetgeen, in tijden van personeelstekort, tot de aanwerving van nieuwe bestuurders zou moeten bijdragen.

(6) Om ongelijke concurrentievoorwaarden te voorkomen, is deze richtlijn van toepassing op het besturen van voertuigen zowel door onderdanen van een lidstaat als door onderdanen van derde landen, die in dienst zijn of werken voor een in een lidstaat gevestigde onderneming.

(7) Om te kunnen bewijzen dat een bestuurder aan de eisen voldoet, dienen de lidstaten aan de bestuurder een getuigschrift van vakbekwaamheid, hierna getuigschrift genoemd, uit te reiken ten bewijze van het feit dat hij een basisopleiding of een nascholing heeft gevolgd.

(8) Gezien de verschillen tussen de bestaande regelingen in de lidstaten, moeten de lidstaten kunnen kiezen tussen verschillende mogelijkheden om de uitvoering van de bepalingen betreffende de basisopleiding te vergemakkelijken.

(9) Om de kwalificatie van bestuurders die reeds voertuigen besturen op peil te houden, moeten zij verplicht worden de voor hun beroep essentiële kennis op gezette tijden na te scholen.

⁽¹⁾ PB C 154 E van 29.5.2001, blz. 258.

⁽²⁾ PB C 260 van 17.9.2001, blz. 90.

⁽³⁾ Advies van het Europees Parlement van 17 januari 2002 (PB C 271 E van 7.11.2002, blz. 381), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 5 december 2002 en besluit van het Europees Parlement van ... (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

⁽⁴⁾ Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad van 20 december 1985 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer (PB L 370 van 31.12.1985, blz. 1).

⁽⁵⁾ Richtlijn 76/914/EEG van de Raad van 16 december 1976 betreffende het minimumniveau van de opleiding van bestuurders in het wegvervoer (PB L 357 van 29.12.1976, blz. 36).

- (10) De minimumeisen voor de basisopleiding en de nascholing betreffen de naleving van de veiligheidsvoorschriften tijdens het rijden en stilstaan. De ontwikkeling van defensief rijgedrag — op gevaren anticiperen, rekening houden met andere weggebruikers — in combinatie met rationeel brandstofverbruik zal zowel voor de samenleving als voor de vervoersector zelf positieve effecten hebben.
- (11) Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de verworven rechten van bestuurders die het voor het besturen van bepaalde voertuigen vereiste rijbewijs hebben gehaald vóór de datum vanaf welke een getuigschrift van de desbetreffende basiskwalificatie of nascholing vereist is.
- (12) De cursussen in het kader van de basisopleiding en de nascholing zouden alleen mogen worden georganiseerd door instellingen die over een door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten afgeleverde goedkeuring beschikken. Om de kwaliteit van de erkende opleidingscentra te garanderen, zouden de lidstaten geharmoniseerde goedkeuringscriteria moeten vaststellen.
- (13) De examens voor de basiskwalificatie en de nascholing dienen door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten of door de door hen aangewezen instanties te worden georganiseerd. Gezien het belang van deze richtlijn voor de verkeersveiligheid en de gelijke mededingingsvoorwaarden, zouden de bevoegde autoriteiten van de lidstaten toezicht moeten houden op deze examens.
- (14) De lidstaten dienen het volgen van een eerste nascholing verplicht te stellen en aan de bestuurders het overeenkomstige getuigschrift uit te reiken binnen vijf jaar na de afgifte van het getuigschrift van de basiskwalificatie of na de uiterste datum waarop sommige bestuurders hun verworven rechten kunnen doen gelden. Deze termijnen kunnen ingekort of verlengd worden. Na de eerste nascholing dient de bestuurder per vijf jaar een nascholing te volgen.
- (15) Om te bewijzen dat een bestuurder die onderdaan is van een lidstaat houder is van een van de in deze richtlijn bedoelde getuigschriften van vakbekwaamheid en ter vergemakkelijking van de wederzijdse erkenning van de verschillende getuigschriften, vermelden de lidstaten de overeenkomstige geharmoniseerde communautaire code, met de vervaldatum, ofwel op het rijbewijs, ofwel op de wederzijds door de lidstaten nieuwe erkende bestuurderskwalificatie- en -opleidingskaart, waarvan het geharmoniseerde model in deze richtlijn is vastgesteld. Aangezien de rechten die daardoor worden verleend van groot belang zijn voor de verkeersveiligheid en de gelijke mededingingsvoorwaarden, moeten voor deze kaart dezelfde beveiligingsvoorschriften gelden als voor het rijbewijs. De mogelijkheid om de communautaire code op de nieuwe kaart aan te brengen, zou de lidstaten in staat moeten stellen om de vervaldatum van de rijbewijzen niet te doen samenvallen met de vervaldatum van een nascholing, aangezien in Richtlijn 91/439/EEG⁽¹⁾ wordt bepaald dat iedere lidstaat het recht behoudt, volgens nationale criteria, de geldigheidsduur van de afgegeven rijbewijzen vast te stellen.
- (16) De bijlagen I en I bis van Richtlijn 91/439/EEG moeten worden gewijzigd om aan de lijst van geharmoniseerde codes en subcodes in deze bijlagen de nieuwe communautaire code toe te voegen die overeenkomt met de datum waarop de bestuurder voldoet aan de vakbekwaamheidsvereisten, ongeacht of het gaat om een basisopleiding of een nascholing.
- (17) Voor de onder deze richtlijn vallende bestuurders die onderdaan zijn van een derde land moeten bijzondere certificeringsvoorschriften worden opgesteld.
- (18) Mede omdat deze richtlijn voorziet in verschillende stelsels van basisopleiding, dient de Commissie de uitvoering van deze richtlijn te volgen en bij het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's hierover verslag uit te brengen.
- (19) Gezien het grote aantal bestuurders dat onder deze richtlijn valt, moeten de bepalingen betreffende de basisopleiding op twee verschillende tijdstippen worden uitgevoerd, naargelang het gaat om het vervoer van personen dan wel van goederen. Het uitstel van de toepassing van deze richtlijn, wat de verplichte basisopleiding voor bestuurders van voor goederen- en personenvervoer bestemde voertuigen betreft, zou het tevens mogelijk moeten maken om de nascholing geleidelijk in te voeren.
- (20) De maatregelen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van deze richtlijn dienen overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽²⁾, te worden vastgesteld.
- (21) Om er rekening mee te houden dat de bepalingen betreffende de basisopleiding op twee verschillende tijdstippen van kracht worden, dienen de betrokken bepalingen van Verordening (EEG) nr. 3820/85 en Richtlijn 76/914/EEG te vervallen.
- (22) Om de beginselen van het Gemeenschapsrecht te eerbiedigen, is het echter wenselijk dat bestuurders van voor vervoer bestemde voertuigen van de toepassing van deze richtlijn moeten kunnen worden vrijgesteld indien dit wordt geacht van minder belang te zijn voor de verkeersveiligheid of indien de vereisten van deze richtlijn een onevenredige economische of sociale last tot gevolg hebben.
- ⁽¹⁾ Richtlijn 91/439/EEG van de Raad van 29 juli 1991 betreffende het rijbewijs (PB L 237 van 24.8.1991, blz. 1). Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2000/56/EG van de Commissie (PB L 237 van 21.9.2000, blz. 45).
- ⁽²⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

(23) Aangezien de instelling van een basisopleiding en een verplichte nascholing een doelstelling is die niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt en derhalve, vanwege de omvang of de gevolgen van het overwogen optreden, beter op communautair niveau kan worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag opgenomen subsidiariteitsbeginsel, maatregelen treffen. Overeenkomstig het in dit artikel opgenomen proportionaliteitsbeginsel behelst deze richtlijn niet meer dan het minimum dat voor de verwezenlijking van deze doelstelling noodzakelijk is,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Toepassingsgebied

Deze richtlijn is van toepassing op het besturen van voertuigen door:

- a) onderdanen van een lidstaat;
- b) onderdanen van een derde land die in dienst zijn van of werken voor een in een lidstaat gevestigde onderneming;

hierna „bestuurders” genoemd, die binnen de Gemeenschap over de openbare weg vervoer verrichten, met:

- voertuigen waarvoor een rijbewijs van een van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, zoals omschreven in Richtlijn 91/439/EEG, of een als gelijkwaardig erkend rijbewijs vereist is;
- voertuigen waarvoor een rijbewijs van een van de categorieën D1, D1+E, D, D+E, zoals omschreven in Richtlijn 91/439/EEG, of een als gelijkwaardig erkend rijbewijs vereist is.

Artikel 2

Vrijstellingen

Deze richtlijn is niet van toepassing op bestuurders van:

- a) voertuigen met een toegelaten maximumsnelheid van ten hoogste 45 km per uur;
- b) voertuigen in gebruik bij of onder controle van de strijdkrachten, de burgerbescherming, de brandweer en diensten verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde;
- c) voertuigen die op de weg worden getest in verband met technische verbeteringen, reparatie of onderhoud, en nieuwe of omgebouwde voertuigen die nog niet in het verkeer zijn gebracht;
- d) voertuigen die worden gebruikt bij noodtoestanden of worden ingezet voor reddingsoperaties;

- e) voertuigen die worden gebruikt tijdens autorijlessen met het oog op het behalen van een rijbewijs of het in artikel 6 en artikel 8, lid 1, bedoelde getuigschrift van vakbekwaamheid, hierna getuigschrift genoemd;
- f) voertuigen die worden gebruikt voor niet-commercieel vervoer van personen of goederen voor privé-doeleinden;
- g) voertuigen die materieel of uitrusting vervoeren die de bestuurder voor zijn werk nodig heeft, mits het rijden met het voertuig niet de voornaamste activiteit van de bestuurder is.

Artikel 3

Kwalificatie en opleiding

1. Voor het besturen van een voertuig, als omschreven in artikel 1, moet zowel een basiskwalificatie worden verkregen, als nascholing worden gevolgd. De lidstaten moeten hiertoe voorzien in:

- a) een stelsel van basiskwalificatie

De lidstaten kiezen uit de volgende twee mogelijkheden:

- i) de mogelijkheid die zowel het volgen van lessen als een examen omvat

Overeenkomstig deel 2, punt 2.1, van bijlage I houdt dit type basiskwalificatie de verplichting tot het gedurende een bepaalde periode volgen van lessen in. Deze basisopleiding wordt afgesloten met een examen. Wanneer dit examen met goed gevolg is afgelegd, wordt ten bewijze daarvan het getuigschrift als bedoeld in artikel 6, lid 1, onder a), afgegeven.

- ii) de mogelijkheid die uitsluitend examens omvat

Overeenkomstig deel 2, punt 2.2, van bijlage I houdt dit type basiskwalificatie geen verplichting tot het volgen van lessen in, maar uitsluitend een theorie- en een praktijkexamen. Wanneer de examens met goed gevolg zijn afgelegd, wordt de basisopleiding afgesloten met de afgifte van het getuigschrift als bedoeld in artikel 6, lid 1, onder b).

Een lidstaat kan de bestuurder echter toestemming verlenen om vóór het verkrijgen van het getuigschrift op zijn grondgebied een voertuig te besturen voor een periode van ten hoogste drie jaar, wanneer die bestuurder een nationale beroepsopleiding volgt van ten minste zes maanden. In het kader van die alternerende beroepsopleiding mogen de onder i) en ii) bedoelde examens in etappes worden afgelegd.

- b) een stelsel van nascholing

Overeenkomstig deel 4 van bijlage I houdt de nascholing de verplichting tot het volgen van lessen in. Zij wordt afgesloten met de afgifte van het getuigschrift als bedoeld in artikel 8, lid 1.

2. De lidstaten kunnen daarnaast een stelsel voor versnelde basiskwalificatie invoeren om de bestuurder de mogelijkheid te bieden, een voertuig te besturen in de gevallen die worden bedoeld in artikel 5, lid 2, onder a), punt ii), en onder b), en lid 3, onder a), punt i), en onder b).

Overeenkomstig deel 3 van bijlage I houdt het stelsel voor versnelde basiskwalificatie de verplichting tot het volgen van lessen in. De opleiding wordt afgesloten met een examen. Wanneer dit examen met goed gevolg is afgelegd, wordt ten bewijze daarvan het getuigschrift als bedoeld in artikel 6, lid 2, afgegeven.

3. De lidstaten kunnen bestuurders die het in Richtlijn 96/26/EG⁽¹⁾ bedoelde getuigschrift van vakbekwaamheid hebben behaald, vrijstellen van de in lid 1, onder a), punten i) en ii), en lid 2 bedoelde examens, voor de onderwerpen die door het krachtens Richtlijn 96/26/EG ingestelde examen worden bestreken, alsmede, in voorkomend geval, van het volgen van de lessen waarin deze onderwerpen worden behandeld.

Artikel 4

Verworven rechten

Vrijgesteld van de verplichting tot het behalen van de basiskwalificatie zijn bestuurders die:

- a) houder zijn van een rijbewijs van één van de categorieën D1, D1+E, D, D+E of van een als gelijkwaardig erkend rijbewijs, mits dat uiterlijk twee jaar na de uiterste datum van omzetting van deze richtlijn is afgegeven;
- b) houder zijn van een rijbewijs van één van de categorieën C1, C1+E, C, C+E of van een als gelijkwaardig erkend rijbewijs, mits dat uiterlijk drie jaar na de uiterste datum van omzetting van deze richtlijn is afgegeven.

Artikel 5

Basiskwalificatie

1. Om toegang te krijgen tot de basiskwalificatie heeft niet eerst het overeenkomstige rijbewijs te worden behaald.

2. Een bestuurder van een voertuig voor goederenvervoer mag besturen:

- a) vanaf de leeftijd van 18 jaar:
 - i) een voertuig van de rijbewijscategorieën C en C+E, mits hij houder is van het in artikel 6, lid 1, bedoelde getuigschrift;

⁽¹⁾ Richtlijn 96/26/EG van de Raad van 29 april 1996 inzake de toegang tot het beroep van ondernemer van goederen-, respectievelijk personenvervoer over de weg, nationaal en internationaal, en inzake de wederzijdse erkenning van diploma's, certificaten en andere titels ter vergemakkelijking van de uitoefening van het recht van vrije vestiging van bedoelde vervoerondernemers (PB L 124 van 23.5.1996, blz. 1). Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/76/EG (PB L 277 van 14.10.1998, blz. 17).

- ii) een voertuig van de rijbewijscategorieën C1 en C1+E, mits hij houder is van het in artikel 6, lid 2, bedoelde getuigschrift;

- b) vanaf de leeftijd van 21 jaar een voertuig van de rijbewijscategorieën C en C+E, mits hij houder is van het in artikel 6, lid 2, bedoelde getuigschrift.

3. Een bestuurder van een voertuig voor personenvervoer mag besturen:

- a) vanaf de leeftijd van 21 jaar:
 - i) een voertuig van de rijbewijscategorieën D en D+E voor personenvervoer op geregelde diensten waarvan het traject ten hoogste 50 km bedraagt, alsmede een voertuig van de rijbewijscategorieën D1 en D1+E, mits hij houder is van het in artikel 6, lid 2, bedoelde getuigschrift.

Iedere lidstaat kan bestuurders van een van bovengenoemde categorieën toestemming verlenen om op zijn grondgebied vanaf de leeftijd van 18 jaar deze voertuigcategorieën te besturen, mits zij houder zijn van het in artikel 6, lid 1, bedoelde getuigschrift;

- ii) een voertuig van de rijbewijscategorieën D en D+E, mits hij houder is van het in artikel 6, lid 1, bedoelde getuigschrift.

Iedere lidstaat kan bestuurders van een van bovengenoemde categorieën toestemming verlenen om op zijn grondgebied vanaf de leeftijd van 20 jaar deze voertuigcategorieën te besturen, mits zij houder zijn van het in artikel 6, lid 1, bedoelde getuigschrift. Deze leeftijd kan worden verlaagd tot 18 jaar wanneer de bestuurder voertuigen zonder passagiers bestuurt;

- b) vanaf de leeftijd van 23 jaar een voertuig van de rijbewijscategorieën D en D+E, mits hij houder is van het in artikel 6, lid 2, bedoelde getuigschrift.

4. Onverminderd de in lid 2 vastgestelde leeftijdsgrens, worden bestuurders die goederenvervoer verrichten en houder zijn van het in artikel 6 bedoelde getuigschrift voor een van de categorieën voertuigen van lid 2, vrijgesteld van het behalen van een dergelijk getuigschrift voor de overige in genoemd lid vermelde voertuigcategorieën.

Voor bestuurders die personenvervoer verrichten geldt deze bepaling voor voertuigen van een van de categorieën van lid 3.

5. Bestuurders die goederenvervoer verrichten en hun werkterrein uitbreiden tot of overschakelen op personenvervoer, of vice versa, en houder zijn van het in artikel 6 bedoelde getuigschrift, behoeven de gemeenschappelijke gedeelten van de voorgeschreven basiskwalificaties niet over te doen, maar uitsluitend de gedeelten die specifiek zijn voor de nieuwe kwalificatie.

Artikel 6

Getuigschrift van vakbekwaamheid dat als bewijs dient voor het behalen van de basiskwalificatie

1. Getuigschrift ten bewijze van het behalen van een basiskwalificatie

- a) Getuigschrift dat wordt uitgereikt op grond van het volgen van lessen en het afleggen van een examen

Overeenkomstig artikel 3, lid 1, onder a), punt i), legt de lidstaat de aspirant-bestuurder de verplichting op lessen te volgen in een door de bevoegde autoriteiten overeenkomstig deel 5 van bijlage I erkend opleidingscentrum, hierna „erkend opleidingscentrum” genoemd. Deze lessen hebben betrekking op alle op de lijst van deel 1 van bijlage I genoemde onderwerpen. Deze opleiding wordt afgesloten met het succesvol afleggen van het examen als bedoeld in deel 2, punt 2.1, van bijlage I. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten, of de door hen aangewezen instanties, organiseren dit examen, dat ten doel heeft na te gaan of de aspirant-bestuurder over de overeenkomstig deel 1 van bijlage I vereiste kennis van bovenbedoelde onderwerpen beschikt. Deze autoriteiten houden toezicht op dit examen, en reiken, indien het met goed gevolg is afgelegd, de bestuurder een getuigschrift ten bewijze van het behalen van een basiskwalificatie uit.

- b) Getuigschrift dat wordt uitgereikt op grond van examens

Overeenkomstig artikel 3, lid 1, onder a), punt ii), legt de lidstaat de aspirant-bestuurder de verplichting op te slagen voor het in deel 2, punt 2.2, van bijlage I bedoelde theorie- en praktijkexamen. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten, of de door hen aangewezen instanties, organiseren deze examens, die ten doel hebben na te gaan of de aspirant-bestuurder over de overeenkomstig deel 1 van bijlage I vereiste kennis van bovenbedoelde onderwerpen beschikt. Deze autoriteiten of instanties houden toezicht op deze examens, en reiken, indien ze met goed gevolg zijn afgelegd, de bestuurder een getuigschrift ten bewijze van het behalen van een basiskwalificatie uit.

2. Getuigschrift ten bewijze van het versneld behalen van een basiskwalificatie

Overeenkomstig artikel 3, lid 2, legt de lidstaat de aspirant-bestuurder de verplichting op lessen te volgen in een erkend opleidingscentrum. Deze lessen hebben betrekking op alle op de lijst van deel 1 van bijlage I bedoelde onderwerpen.

Deze opleiding wordt afgesloten met het examen, bedoeld in deel 3 van bijlage I. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten, of de door hen aangewezen instanties, organiseren dit examen, dat ten doel heeft na te gaan of de aspirant-bestuurder over de overeenkomstig deel 1 van bijlage I vereiste kennis van bovenbedoelde onderwerpen beschikt. Deze autoriteiten houden toezicht op dit examen, en reiken, in-

dien het met goed gevolg is afgelegd, de bestuurder een getuigschrift ten bewijze van het versneld behalen van een basiskwalificatie uit.

Artikel 7

Nascholing

De nascholing is een opleiding die houders van het in artikel 6 bedoelde getuigschrift van vakbekwaamheid en bestuurders als bedoeld in artikel 4 in de gelegenheid stelt de voor hun werk essentiële kennis te actualiseren, waarbij speciale nadruk wordt gelegd op verkeersveiligheid en rationeel brandstofverbruik.

Deze opleiding wordt georganiseerd door een overeenkomstig deel 5 van bijlage I erkend opleidingscentrum. Indien een bestuurder van werkgever verandert, moet met de reeds gevolgde nascholing rekening worden gehouden.

De nascholing heeft ten doel de kennis over bepaalde onderwerpen op de lijst van deel 1 van bijlage I opnieuw te bestuderen en uit te diepen.

Artikel 8

Getuigschrift van nascholing

1. Aan het einde van de in artikel 7 bedoelde nascholing reiken de bevoegde autoriteiten van de lidstaat of het goedgekeurd opleidingscentrum aan de bestuurder een getuigschrift van nascholing uit.

2. Een eerste nascholing dient te worden gevolgd:

- a) door houders van het in artikel 6 bedoelde getuigschrift, binnen vijf jaar na de afgifte van het getuigschrift;
- b) door bestuurders als bedoeld in artikel 4, binnen vijf jaar na de respectievelijk, in artikel 14, lid 2, vermelde uiterste data, overeenkomstig een door de lidstaten vastgesteld tijdschema.

De lidstaten kunnen de onder a) en b) bedoelde termijn verkorten of verlengen, met name om hem te doen samenvallen met de vervaldatum van het rijbewijs of om ervoor te zorgen dat de invoering van de nascholing geleidelijk kan geschieden. Deze termijn mag echter niet korter zijn dan drie jaar en niet langer dan zeven jaar.

3. Bestuurders die reeds een eerste nascholing als bedoeld in lid 2 hebben gevolgd, moeten om de vijf jaar, en vóór de vervaldatum van het getuigschrift van nascholing, een nascholing volgen.

4. Houders van het in artikel 6 bedoelde, of het in artikel 8, lid 1, bedoelde getuigschrift en de in artikel 4 bedoelde bestuurders die hun beroep niet langer uitoefenen en niet voldoen aan de in de leden 1, 2 en 3 gestelde eisen, moeten een nascholing volgen voordat zij hun beroep weer opnemen.

5. De bestuurders die goederen- of personenvervoer over de weg verrichten en een nascholing hebben gevolgd voor een van de rijbewijscategorieën van artikel 5, leden 2 en 3, worden vrijgesteld van nascholing voor de overige in de genoemde leden vermelde voertuigcategorieën.

Artikel 9

Plaats van de opleiding

Bestuurders als bedoeld in artikel 1, onder a), behalen de in artikel 5 bedoelde basiskwalificatie in de lidstaat waar zij hun gewone verblijfplaats hebben, als omschreven in artikel 14 van Verordening (EEG) nr. 3821/85 ⁽¹⁾.

Bestuurders als bedoeld in artikel 1, onder b), behalen deze kwalificatie in de lidstaat waar de onderneming gevestigd is of in de lidstaat die hun een werkvergunning heeft afgegeven.

De in artikel 1, onder a) en b), bedoelde bestuurders volgen de in artikel 7 bedoelde nascholing in de lidstaat waar zij hun gewone verblijfplaats hebben of in de lidstaat waar zij werken.

Artikel 10

Communautaire code

1. Op basis van de in artikel 6 en in artikel 8, lid 1, bedoelde getuigschriften, vermelden de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, met inachtneming van het bepaalde in artikel 5, leden 2 en 3, en artikel 8, de in lid 2 van onderhavig artikel bedoelde communautaire code naast de overeenkomstige rijbewijscategorieën:

— ofwel op het rijbewijs;

— ofwel op de „kwalificatiekaart bestuurder” die is opgesteld volgens het in bijlage II beschreven model.

De door de lidstaten afgegeven kwalificatiekaarten worden onderling erkend. Bij de afgifte van de kaart vergewissen de bevoegde autoriteiten zich ervan dat het rijbewijs waarvan het nummer op de kaart vermeld staat, nog geldig is.

2. Aan de lijst van geharmoniseerde codes in de bijlagen I en I bis van Richtlijn 91/439/EEG wordt de volgende code toegevoegd:

„95. bestuurder, houder van het getuigschrift, die voldoet aan de vakbekwaamheidsvereisten vermeld in artikel 3 tot ... (bv.: 95.01.01.2012)”.

⁽¹⁾ Verordening (EEG) nr. 3821/85 van de Raad van 20 december 1985 betreffende het controleapparaat in het wegvervoer (PB L 370 van 31.12.1985, blz. 8). Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1360/2002 (PB L 207 van 5.8.2002, blz. 1).

3. a) In artikel 1, onder b), bedoelde bestuurders die goederenvervoer over de weg verrichten, bewijzen met behulp van het bij Verordening (EG) nr. 484/2002 ⁽²⁾ ingestelde bestuurdersattest dat zij de kwalificatie bezitten en de opleiding hebben genoten die door deze richtlijn worden verlangd.

De lidstaat kan deze bestuurders, naast genoemd attest, de in bijlage II bedoelde „kwalificatiekaart bestuurder” met de overeenkomstige communautaire code uitreiken.

b) In artikel 1, onder b), bedoelde bestuurders die personenvervoer over de weg verrichten, bewijzen als volgt dat zij de kwalificatie bezitten en de opleiding hebben genoten die door deze richtlijn zijn verlangd:

— hetzij met de communautaire code die is aangebracht op het rijbewijs van communautair model, als zij daarvan houder zijn;

— hetzij met de in bijlage II bedoelde „kwalificatiekaart bestuurder” waarop de overeenkomstige communautaire code is aangebracht;

— hetzij met een nationaal certificaat waarvan de lidstaten de geldigheid op hun grondgebied onderling erkennen.

Artikel 11

Aanpassing aan de vooruitgang van wetenschap en techniek

De wijzigingen die nodig zijn voor de aanpassing van de bijlagen I en II aan de vooruitgang van wetenschap en techniek worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 12, lid 2.

Artikel 12

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité.

2. Wanneer naar deze bepalingen wordt verwezen, zijn de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van de bepalingen van artikel 8 van dat besluit.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG genoemde termijn bedraagt drie maanden.

3. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 484/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 1 maart 2002 tot wijziging, met het oog op de invoering van een bestuurdersattest, van de Verordeningen (EEG) nr. 881/92 en (EEG) nr. 3118/93 van de Raad (PB L 76 van 19.3.2002, blz. 1).

Artikel 13**Verslag**

De Commissie legt het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's uiterlijk ... (*) een verslag voor met een eerste evaluatie van de implementatie van deze richtlijn, met name wat betreft de gelijkwaardigheid van de verschillende basiskwalificatiestelsels van artikel 3. Dit verslag gaat in voorkomend geval vergezeld van passende voorstellen.

Artikel 14**Omzetting en uitvoering**

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om vóór ... (**) aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten passen deze bepalingen toe:

- wat betreft de basiskwalificatie voor het besturen van voertuigen van de categorieën D1, D1+E, D, D+E, met ingang van ... (***);
- wat betreft de basiskwalificatie voor het besturen van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, met ingang van ... (****).

Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis en verlenen elkaar bijstand bij de uitvoering van deze bepalingen.

Artikel 15**Intrekking**

1. Artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 3820/85 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt ingetrokken met ingang van ... (****).

b) de leden 2 en 4 worden ingetrokken met ingang van ... (***).

2. Richtlijn 76/914/EEG wordt ingetrokken met ingang van ... (****).

3. De wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen welke werden aangenomen om aan Richtlijn 76/914/EEG te voldoen, zijn niet meer van toepassing:

— met ingang van ... (***) op bestuurders van voertuigen voor personenvervoer over de weg;

— met ingang van ... (****) op bestuurders van voertuigen voor goederenvervoer over de weg.

Artikel 16**Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 17**Adressaten**

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te ...

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

(*) Acht jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn.
 (**) Drie jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn.
 (***) Vijf jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn.
 (****) Zes jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn.

BIJLAGE I

MINIMUMEISEN VOOR DE BEROEPSKWALIFICATIE EN -OPLEIDING

DEEL 1

Lijst van onderwerpen

De beoordeling door de lidstaten van de basiskwalificatie die de bestuurders bezitten en de nascholing die zij hebben genoten, moet ten minste de in deze lijst genoemde onderwerpen omvatten. De aspirant-bestuurders moeten het niveau van kennis en praktische vaardigheid bereiken dat vereist is om voertuigen van de betreffende rijbewijscategorieën veilig te kunnen besturen.

Het minimumkennissniveau mag niet lager zijn dan niveau 2 van de opleidingsniveaus van de bijlage bij Beschikking 85/368/EEG ⁽¹⁾, te weten het opleidingsniveau dat wordt bereikt tijdens de leerplicht, aangevuld met een beroepsopleiding.

1. Nascholing in rationeel rijden op basis van de veiligheidsvoorschriften

Alle rijbewijzen

- 1.1. Doelstelling: kennis van de kenmerken van de krachtoverbrenging met het oog op een optimaal gebruik.

Koppelkrommen, van het vermogen en van het specifiek brandstofverbruik van een motor, optimaal gebruiksbereik toerenteller, dekkingsdiagrammen overbrengingsverhoudingen.

- 1.2. Doelstelling: kennis van de technische kenmerken en de werking van de veiligheidsvoorzieningen teneinde het voertuig onder controle te houden, de slijtage te beperken en disfuncties te voorkomen.

Specifieke eigenschappen van het hydropneumatisch remcircuit, grenzen aan het gebruik van remmen en retarders, gecombineerd gebruik van remmen en retarder, het vinden van de beste bij een snelheid passende versnelling, benutting van de traagheid van het voertuig, benutting van de mogelijkheden tot vertraging en remmen bij afdalingen, wat te doen in geval van defecte remmen.

- 1.3. Doelstelling: het brandstofverbruik kunnen optimaliseren.

Optimalisering van het brandstofverbruik dankzij kennis betreffende de punten 1.1 en 1.2.

Rijbewijzen C, C+E, C1, C1+E

- 1.4. Doelstelling: een lading kunnen vervoeren met inachtneming van de voorschriften inzake veiligheid en goed gebruik van het voertuig.

Op rijdende voertuigen werkende krachten, afstemming van de keuze van de versnelling op de belasting van het voertuig en het profiel van de weg, berekening van het laadvermogen van een voertuig of voertuigcombinatie, berekening van het nuttige volume, verdeling van de belasting, gevolgen van overbelasting van de as, stabiliteit van het voertuig en zwaartepunt, soorten verpakking en pallets.

Voornaamste categorieën goederen die moeten worden vastgezet, klem- en vastzettechnieken, gebruik van sjorringen, controleren van vastzetinrichtingen, gebruik van laad- en losmachines, aanbrenging en verwijdering van dekzeilen.

Rijbewijzen D, D+E, D1, D1+E

- 1.5. Doelstelling: de veiligheid en het comfort van de passagiers kunnen waarborgen.

Ijking van de bewegingen in de lengte- en de zijrichting, wegverdeling, plaats op de rijweg, soepel remmen, rijden met een overbouw, gebruik van specifieke infrastructuur (openbare plaatsen, voorbehouden rijvakken), beheersen van conflicten tussen veilig rijden en de andere taken als bestuurder, interactie met de passagiers, specifieke kenmerken van het vervoer van bepaalde groepen personen (gehandicapten, kinderen).

⁽¹⁾ Beschikking 85/368/EEG van de Raad van 16 juli 1985 inzake de vergelijkbaarheid van de getuigschriften van vakbekwaamheid tussen lidstaten van de Europese Gemeenschap (PB L 199 van 31.7.1985, blz. 56).

- 1.6. Doelstelling: een lading kunnen vervoeren met inachtneming van de voorschriften inzake veiligheid en goed gebruik van het voertuig.

Op rijdende voertuigen inwerkende krachten, afstemming van de keuze van de versnelling op de belasting van het voertuig en het profiel van de weg, berekening van het laadvermogen van een voertuig of voertuigcombinatie, verdeling van de belasting, gevolgen van overbelasting van de as, stabiliteit van het voertuig en zwaartepunt.

2. Toepassing van de voorschriften

Alle rijbewijzen

- 2.1. Doelstelling: kennis van het sociale klimaat en de reglementering van het wegvervoer.

Specifiek voor de vervoersector geldende maximumwerktijden; principes, toepassing en gevolgen van de Verordeningen (EEG) nr. 3820/85 en (EEG) nr. 3821/85; sancties op het niet gebruiken, verkeerd gebruiken of knoeien met de tachograaf; kennis van het sociale klimaat van het wegvervoer: rechten en plichten van de bestuurders inzake basiskwalificatie en nascholing.

Rijbewijzen C, C+E, C1, C1+E

- 2.2. Doelstelling: de regelgeving betreffende het goederenvervoer kennen.

Documenten met betrekking tot vervoersexploitatie, uit standaardcontracten voor goederenvervoer voortvloeiende verplichtingen, opstelling van de documenten die het vervoerscontract uitmaken, internationale transportvergunningen, verplichtingen van het Verdrag betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg, opstelling van de internationale vrachtbrief, grensoverschrijdingen, expediteurs, speciale, goederen begeleidende documenten.

Rijbewijzen D, D+E, D1, D1+E

- 2.3. Doelstelling: de regelgeving betreffende het personenvervoer kennen.

Vervoer van specifieke groepen, veiligheidsuitrusting van de bus, veiligheidsgordels, belasting van het voertuig.

3. Gezondheid, verkeers- en milieuveiligheid, dienstverlening, logistiek

Alle rijbewijzen

- 3.1. Doelstelling: bedacht zijn op de gevaren van het verkeer en op arbeidsongevallen.

Soorten arbeidsongevallen in de vervoersector, statistieken van verkeersongevallen, betrokkenheid daarbij van vrachtwagens/touringcars, gevolgen op menselijk, materieel en financieel vlak.

- 3.2. Doelstelling: het kunnen voorkomen van vervoer van illegale immigranten.

Handel in illegalen en illegale immigratie: algemene informatie, gevolgen voor de bestuurders, preventieve maatregelen, checklist, wetgeving inzake de verantwoordelijkheid van de vervoerder.

- 3.3. Doelstelling: fysieke risico's kunnen voorkomen.

Ergonomische principes: risicohandelingen en -houdingen, lichamelijke conditie, oefeningen in goederenbehandeling, persoonlijke beschermingsmiddelen.

- 3.4. Doelstelling: zich bewust zijn van het belang van een goede fysieke en mentale gezondheid.

Beginselen van een gezonde en evenwichtige voeding, effecten van alcohol, medicijnen of andere stoffen die het gedrag kunnen beïnvloeden, symptomen, oorzaken, effecten van vermoeidheid en stress, fundamenteel belang van de basiscyclus werk/rust.

- 3.5. Doelstelling: noodsituaties kunnen beoordelen.

Gedrag bij noodsituaties: inschatting van de situatie, erger voorkomen, hulpdiensten waarschuwen, hulp verlenen aan gewonden en eerstehulpverlening, optreden bij brand, inzittenden van de vrachtwagen of passagiers van de bus redden, de veiligheid van alle passagiers waarborgen, reactie in geval van agressie; basisbeginselen invulling schadeformulier.

3.6. Doelstelling: door zijn gedrag kunnen bijdragen aan het imago van een onderneming.

Gedrag van de bestuurder en imago: belang voor de onderneming van de kwaliteit van de dienstverlening door de bestuurder, de taken van de bestuurder, personen waarmee een bestuurder te maken krijgt, onderhoud van het voertuig, organisatie van het werk, commerciële en financiële gevolgen van een geschil.

Rijbewijzen C, C+E, C1, C1+E

3.7. Doelstelling: kennis van het economisch klimaat van het goederenvervoer over de weg en van de marktorde-ning.

Verhouding tussen het wegvervoer en de overige vervoerstakken (concurrentie, verladers), verschillende activi-teiten in het wegvervoer (vervoer voor rekening van derden, voor eigen rekening, aanvullende activiteiten), organisatie van de voornaamste soorten vervoersondernemingen of aanverwante transportactiviteiten, gespe-cialiseerd vervoer (tankwagens, koelwagens, enz.), ontwikkelingen in de sector (diversificatie van het diensten-aanbod, railvervoer/wegvervoer, uitbesteding, enz.).

Rijbewijzen D, D+E, D1, D1+E

3.8. Doelstelling: kennis van het economisch klimaat van het personenvervoer over de weg en van de marktorde-ning.

Verhouding tussen het personenvervoer over de weg en de overige vervoerstakken (spoor, personenauto's), verschillende activiteiten in het personenvervoer over de weg, grensoverschrijdingen (internationaal vervoer), organisatie van de voornaamste soorten ondernemingen voor personenvervoer over de weg.

DEEL 2

Verplichte basiskwalificatie, als bedoeld in artikel 3, lid 1, onder a)

2.1. Basiskwalificatie: mogelijkheid van lessen en een examen

De basiskwalificatie behelst onderwijs over alle op de lijst van deel 1 genoemde onderwerpen. De opleiding voor deze basiskwalificatie duurt ten minste 280 uren.

Elke aspirant-bestuurder moet ten minste 20 uur zelf een voertuig besturen van de betreffende categorie dat ten minste voldoet aan de normen voor examenvoertuigen als omschreven in Richtlijn 91/439/EEG.

Tijdens het zelf besturen van een voertuig wordt de aspirant-bestuurder begeleid door een instructeur in dienst van een goedgekeurd opleidingscentrum. Elke bestuurder mag ten hoogste acht uur van de 20 uur gedurende welke hij zelf een voertuig bestuurt, rijden op een speciaal terrein of in een hoogwaardige simulator om de verdere ont-wikkeling van rationeel rijgedrag op basis van veiligheidsvoorschriften te beoordelen, met name wat betreft de controle over het voertuig bij wisselende toestand van het wegdek als gevolg van de weersomstandigheden, het tijdstip overdag of 's nachts.

Voor de in artikel 5, lid 5, bedoelde bestuurders duurt de opleiding voor de basiskwalificatie ten minste 70 uur, waarvan ze vijf uur zelf het voertuig besturen.

Aan het einde van deze opleiding wordt de bestuurder door de bevoegde autoriteiten, of de door hen aangewezen instanties, een mondeling of schriftelijk examen afgenomen. Dit examen omvat ten minste één vraag per doel-stelling op de lijst van onderwerpen in deel 1.

2.2. Mogelijkheid van examens

De bevoegde autoriteiten van de lidstaten, of de door hen aangewezen instantie, organiseren de hierboven bedoelde theorie- en praktijkexamens om na te gaan of de aspirant-bestuurders beschikken over de volgens deel 1 vereiste kennis met betrekking tot alle daar genoemde doelstellingen en onderwerpen.

a) Het theorie-examen bestaat uit ten minste twee toetsen:

i) vragen waarbij uit meerdere antwoorden kan worden gekozen, dan wel vragen waarop één antwoord moet worden gegeven, of een combinatie van de twee systemen;

ii) casestudy's.

Het theorie-examen duurt ten minste vier uur.

b) Het praktijkexamen bestaat uit twee toetsen:

- i) een rijtest, om de verdere ontwikkeling van het rationeel rijgedrag op basis van de veiligheidsvoorschriften te beoordelen. Zo mogelijk vindt deze rijtest plaats op wegen buiten de agglomeraties, op autosnelwegen en op autowegen (of vergelijkbare wegen), alsmede op alle soorten stedelijke wegen, welke de diverse soorten problemen moeten opleveren die een bestuurder kan tegenkomen. Het is wenselijk dat deze test plaatsvindt bij verschillende niveaus van verkeersdruk. De rijtijd moet zo optimaal mogelijk worden gebruikt om de kandidaat te beoordelen in alle verkeerszones waarin hij terecht kan komen. Deze test duurt ten minste 90 minuten;
- ii) een praktische test die ten minste de punten 1.4, 1.5, 1.6, 3.2, 3.3 en 3.5 van deel 1 bestrijkt.

Deze test duurt ten minste 30 minuten.

De bij de praktijkexamens gebruikte voertuigen beantwoorden ten minste aan de normen voor examenvoertuigen als omschreven in Richtlijn 91/439/EEG.

Het praktijkexamen kan worden aangevuld met een derde test op een speciaal terrein of in een hoogwaardige simulator om de verdere ontwikkeling van rationeel rijgedrag op basis van veiligheidsvoorschriften te beoordelen, met name wat betreft de controle over het voertuig bij wisselende toestand van het wegdek als gevolg van de verschillende weersomstandigheden, het tijdstip overdag of 's nachts.

Voor deze facultatieve test is geen duur vastgesteld. Indien de bestuurder voor deze test slaagt, mag de duur ervan worden afgetrokken van de onder i) bedoelde 90 minuten van de rijtest, met dien verstande dat er niet meer dan 30 minuten mag worden afgetrokken.

Voor de in artikel 5, lid 5, bedoelde bestuurders blijft het theorie-examen beperkt tot de in deel 1 genoemde onderwerpen betreffende de voertuigen waarop de nieuwe basiskwalificatie betrekking heeft. Deze bestuurders moeten wel het volledige praktijkexamen afleggen.

DEEL 3

Basiskwalificatie via versnelde opleiding, als bedoeld in artikel 3, lid 2

De basiskwalificatie via versnelde opleiding behelst onderwijs over alle op de lijst in deel 1 genoemde onderwerpen. Deze versnelde opleiding voor de basiskwalificatie duurt ten minste 140 uur.

Elke aspirant-bestuurder moet ten minste tien uur zelf een voertuig besturen van de betreffende categorie dat ten minste voldoet aan de normen voor examenvoertuigen als omschreven in Richtlijn 91/439/EEG.

Tijdens het zelf besturen van een voertuig wordt de aspirant-bestuurder begeleid door een instructeur in dienst van een goedgekeurd opleidingscentrum. Elke bestuurder mag ten hoogste vier uur van de tien uur die hij zelf een voertuig bestuurt, rijden op een speciaal terrein of in een hoogwaardige simulator om de verdere ontwikkeling van rationeel rijgedrag op basis van veiligheidsvoorschriften te beoordelen, met name wat betreft de controle over het voertuig bij wisselende toestand van het wegdek, met name als gevolg van de verschillende weersomstandigheden, het tijdstip overdag of 's nachts.

Voor de in artikel 5, lid 5, bedoelde bestuurders duurt de versnelde opleiding voor de basiskwalificatie ten minste 35 uur, waarvan ze tweeënehalf uur zelf het voertuig besturen.

Aan het einde van deze opleiding wordt de bestuurder door de bevoegde autoriteiten, of de door hen aangewezen instanties, een mondeling of schriftelijk examen afgenomen. Dit examen omvat ten minste één vraag per doelstelling op de lijst van onderwerpen in deel 1.

DEEL 4

Verplichte nascholing, als bedoeld in artikel 3, lid 1, onder b)

Door een erkend opleidingscentrum worden nascholingscursussen georganiseerd. Ze hebben een duur van 35 uur per vijf jaar gegeven in eenheden van ten minste zeven uur.

DEEL 5

Goedkeuring van de basiskwalificatie en de nascholing

- 5.1. De opleidingscentra die met de basiskwalificatie en de nascholing zijn belast, moeten worden goedgekeurd door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten. Die goedkeuring mag uitsluitend op schriftelijke aanvraag worden verleend. Bij de goedkeuringsaanvraag dienen documenten met de volgende inhoud te worden overgelegd:
 - 5.1.1. een passend opleidingsprogramma met vermelding van leerstof, lesprogramma, en de gebruikte lesmethoden;
 - 5.1.2. de kwalificaties en werkterreinen van de instructeurs;
 - 5.1.3. informatie over de cursusruimten, het lesmateriaal, de voor de praktijklessen beschikbare middelen en het gebruikte wagenpark;
 - 5.1.4. de voorwaarden voor deelname aan de cursussen (aantal deelnemers).
- 5.2. De bevoegde instantie moet schriftelijk haar goedkeuring geven, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
 - 5.2.1. de opleiding moet worden gegeven conform de bij de aanvraag gevoegde documenten;
 - 5.2.2. het moet voor de bevoegde autoriteiten mogelijk zijn om bevoegde personen de opleidingscursussen van de erkende centra te laten bijwonen, en zij moeten het recht hebben om er controle uit te oefenen op de ingezette middelen en het goede verloop van de opleidingen en de examens;
 - 5.2.3. de goedkeuring kan worden ingetrokken of opgeschort, indien niet aan de voorwaarden terzake wordt voldaan.

Het erkende centrum moet garanderen dat de instructeurs goed bekend zijn en rekening houden met de meest recente ontwikkelingen in de beroepsopleidingsvoorschriften en -eisen. De instructeurs moeten in het kader van een specifieke selectieprocedure aantonen dat zij didactisch en pedagogisch onderlegd zijn. Wat het praktijkgedeelte van de opleiding betreft, moeten de instructeurs aantonen dat zij ervaring als beroepsbestuurders of een analoge ervaring als bestuurder hebben, zoals die van instructeurs die les geven in het besturen van zware vrachtwagens.

Het lesprogramma moet worden opgesteld conform de goedkeuring, op basis van de op de lijst in deel 1 genoemde onderwerpen.

BIJLAGE II

VOORSCHRIFTEN BETREFFENDE DE KWALIFICATIEKAART BESTUURDER VAN MODEL VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

1. De fysieke kenmerken van de kwalificatiekaart zijn in overeenstemming met de ISO-normen 7810 en 7816-1.

De methodes voor toetsing van de fysieke kenmerken van de kwalificatiekaart en aan de internationale normen zijn in overeenstemming met ISO-norm 10373.

2. De kaart heeft twee zijden:

Bladzijde 1 bevat:

- a) de vermelding „kwalificatiekaart bestuurder”, in hoofdletters, gedrukt in de taal/talen van de lidstaat die het rijbewijs afgeeft;
- b) de vermelding van de naam van de lidstaat die de kaart afgeeft; deze vermelding is facultatief;
- c) het onderscheidingsteken van de lidstaat die het rijbewijs afgeeft, negatief afgedrukt in een door twaalf gele sterren omringde blauwe rechthoek; de onderscheidingstekens zijn:

B:	België	L:	Luxemburg
DK:	Denemarken	NL:	Nederland
D:	Duitsland	A:	Oostenrijk
GR:	Griekenland	P:	Portugal
E:	Spanje	FIN:	Finland
F:	Frankrijk	S:	Zweden
IRL:	Ierland	UK:	Verenigd Koninkrijk
I:	Italië		

- d) de gegevens die specifiek zijn voor de afgegeven kaart, met de volgende nummers:

- 1. de naam van de houder;
- 2. de voornaam van de houder;
- 3. de geboortedatum en -plaats van de houder;
- 4. a) de datum van afgifte van de kaart;
b) de datum waarop de kaart afloopt;
c) de naam van de bevoegde instantie die de kaart afgeeft (mag op bladzijde 2 worden afgedrukt);
d) een ander nummer dan het nummer van het rijbewijs, dat nuttig is voor de administratieve handelingen in verband met de kwalificatiekaart bestuurder (facultatieve vermelding);
- 5. a) het nummer van het rijbewijs;
b) het serienummer van de kaart;
- 6. de foto van de houder;
- 7. de handtekening van de houder;
- 8. de verblijfplaats, de woonplaats of het postadres (facultatieve vermelding);
- 9. de (sub)categorieën voertuigen waarvoor de bestuurder aan de verplichtingen in verband met basiskwalificatie en nascholing voldoet;

- e) de vermelding „Model van de Europese Gemeenschappen” in de taal/talen van de lidstaat die de kaart afgeeft en de vermelding „kwalificatiekaart bestuurder” in de overige talen van de Gemeenschap, gedrukt in blauwe letters en op zodanige wijze dat deze de achtergrond van de kaart vormen:

tarjeta de cualificación del conductor

chaufføruddannelsesbevis

Fahrerqualifizierungsnachweis

δελτίο επιμόρφωσης οδηγού

driver qualification card

carte de qualification de conducteur

cárta cáilíochta tiomána

carta di qualificazione e formazione del conducente

kwalificatiekaart bestuurder

carta de qualificação de motorista

kuljettajan ammattipätevyyskortti

yrkeskompetensbevis för förare

- f) de referentiekleuren:

— blauw: Reflex blauw Pantone;

— geel: Pantone geel.

Bladzijde 2 bevat:

- a) 9. de (sub)categorieën voertuigen waarvoor de bestuurder aan de verplichtingen in verband met basiskwalificatie en nascholing voldoet;
10. de in artikel 10 van deze richtlijn bedoelde communautaire code;
11. een ruimte voor de eventuele vermelding door de lidstaat die de kaart afgeeft, van de gegevens die noodzakelijk zijn voor de administratie of met betrekking tot de verkeersveiligheid (facultatieve vermelding). Indien de vermelding onder een in deze bijlage omschreven rubriek valt, moet deze vermelding worden voorafgegaan door het nummer van de overeenkomstige rubriek;
- b) een toelichting bij de genummerde rubrieken op de bladzijden 1 en 2 van de kaart (ten minste voor de rubrieken 1, 2, 3, 4 a), 4 b), 4 c), 5 a), 5 b) en 10).

Indien een lidstaat deze vermeldingen in een andere nationale taal dan een van de volgende talen (Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Grieks, Italiaans, Nederlands, Portugees, Spaans, Zweeds) wenst te stellen, moet hij het rijbewijs opstellen in twee talen waaronder een van de bovengenoemde talen, onverminderd de overige bepalingen van deze bijlage.

3. Veiligheid, inclusief gegevensbescherming

De samenstellende delen van de kaart zijn zodanig vervaardigd dat vervalsing en misbruik worden vermeden en pogingen daartoe zichtbaar worden.

De lidstaat zorgt ervoor dat het veiligheidsniveau van de kaart ten minste vergelijkbaar is met dat van het rijbewijs.

4. Bijzondere bepalingen

Na overleg met de Commissie kunnen de lidstaten kleuren of markeringen, zoals een streepjescode, nationale symbolen en beveiligingsvoorzieningen toevoegen, onverminderd de overige bepalingen van deze bijlage.

In het kader van de wederzijdse erkenning van kaarten mag de streepjescode geen andere informatie bevatten dan die welke reeds leesbaar op de kwalificatiekaart bestuurder voorkomt of die noodzakelijk is voor de afgifte van het rijbewijs.

KWALIFICATIEKAART BESTUURDER VAN MODEL VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Bladzijde 1

KWALIFICATIEKAART BESTUURDER VAN
EUROPEES MODEL

LIDSTAAT

6. FOTO

1.

2.

3.

4a.

4b.

4c.

4d.

5a.

5b.

7.

(8.)

9.

Bladzijde 2

11.

1. Naam 2. Voornaam

3. Geboorteplaats en -datum

4a. Datum van afgifte
rijbewijs

4b. Administratieve
vervaldatum

4c. Afgegeven door

5a. Nummer van rijbewijs

5b. Serienummer van de
kaart

8. Woonplaats

9. Categorie

10. Communautaire code

9.	10.
C1	
C	
D1	
D	
C1E	
CE	
D1E	
DE	

MOTIVERING VAN DE RAAD

I. INLEIDING

Gelet op artikel 71 van het EG-Verdrag en in het kader van de medebeslissingsprocedure overeenkomstig artikel 251 van het EG-Verdrag heeft de Raad op 5 december 2002 zijn gemeenschappelijk standpunt over de ontwerp-richtlijn betreffende de opleiding van beroepschauffeurs voor goederen- en personenvervoer over de weg vastgesteld.

Bij de vaststelling van zijn standpunt heeft de Raad rekening gehouden met het op 17 januari 2002 in eerste lezing uitgebrachte advies van het Europees Parlement ⁽¹⁾ en het op 11 juli 2001 uitgebrachte advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾. Het Comité van de Regio's heeft afgezien van zijn recht om advies uit te brengen ⁽³⁾.

Het doel van de richtlijn is verplichte opleiding en nascholing voor beroepschauffeurs in te voeren. Volgens huidig Gemeenschapsrecht hoeven slechts bepaalde categorieën van bestuurders (in de praktijk komt dat neer op een klein aantal chauffeurs) een getuigschrift van vakbekwaamheid te hebben, overeenkomstig de communautaire voorschriften betreffende het minimumniveau van de opleiding van bestuurders van bepaalde voertuigen voor wegvervoer. Anderzijds bestaat er momenteel slechts in enkele lidstaten een verplichte bestuurdersopleiding. Al bij al oefenen de meeste beroepschauffeurs in de lidstaten hun beroep uitsluitend uit op basis van hun rijbewijs.

II. ANALYSE VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT

De Raad is het geheel eens met het doel en de uitgangspunten van het Commissievoorstel. De Raad is voorstander van het invoeren van een stelsel van basiskwalificatie en van nascholing voor beroepsbestuurders. Gezien, enerzijds, de huidige situatie in de lidstaten en, anderzijds, het toepassingsgebied van de ontwerp-richtlijn (dat wil zeggen de categorieën van bestuurders die onder de richtlijn vallen) en de aard van de kwalificatie en nascholing waarin krachtens de richtlijn moet worden voorzien, is de Raad van mening dat een dergelijk stelsel aanzienlijke toegevoegde waarde biedt. Het zal bestuurders in staat stellen beter te voldoen aan de eisen van hun beroepsomgeving. Dientengevolge zullen, afgezien van de kwaliteit van de dienstverlening, de verkeersveiligheid en de veiligheid van de bestuurder zelf toenemen. Ook zal het stelsel bijdragen tot de harmonisatie van de werkomstandigheden van beroepschauffeurs. Ten slotte zou het opleidingsstelsel het chauffeursberoep voor jonge mensen ook aantrekkelijker moeten maken, in een situatie waarin een tekort aan beroepsbestuurders op de arbeidsmarkt bestaat.

Volgens de Raad is het voorts van belang om bij het bepalen van de uitvoeringsmechanismen van de richtlijn rekening te houden met specifieke kenmerken in de lidstaten, in termen van — voorzover van toepassing — bestaande opleidingsprogramma's die hun waarde bewezen hebben, en, meer in het algemeen, de werking van de vervoersector in de afzonderlijke lidstaten. Leidraad voor de Raad is evenwel steeds geweest, dat de uitgangspunten van het Commissievoorstel, i.e. de te verwezenlijken kwaliteit en doeltreffendheid van de beroepsopleiding, op generlei wijze in het gedrang mogen komen. Deze benadering heeft de Raad ertoe gebracht om in vergelijking met het oorspronkelijke voorstel een aantal, soms wezenlijke, nieuwe elementen in zijn gemeenschappelijk standpunt op te nemen. Dit geldt in het bijzonder voor de keuze tussen twee mogelijkheden die de lidstaten thans hebben bij het voorzien in een basiskwalificatie: de mogelijkheid die zowel het volgen van lessen als een examen omvat en de mogelijkheid die uitsluitend examens omvat.

De voornaamste kenmerken van de ontwerp-richtlijn zijn verder de volgende:

Wat het *toepassingsgebied* betreft, heeft de ontwerp-richtlijn betrekking op *alle bestuurders die binnen de Gemeenschap over de openbare weg vervoer verrichten* met voertuigen waarvoor een rijbewijs (of een als gelijkwaardig erkend rijbewijs) van een van de categorieën C1, C1+E, C of C+E dan wel D1, D1+E, D of D+E (zoals omschreven in Richtlijn 91/439/EEG) vereist is. De richtlijn is voorts van toepassing op onderdanen van een lidstaat en onderdanen van een derde land die in dienst zijn van of werken voor een in een lidstaat gevestigde onderneming.

⁽¹⁾ PB C 271 E van 7.11.2002, blz. 381.

⁽²⁾ PB C 260 van 17.9.2001, blz. 90.

⁽³⁾ Schrijven van 15 oktober 2001.

Voor het besturen van een voertuig moet zowel een basiskwalificatie worden verkregen als nascholing worden gevolgd. Zoals hiervoor reeds werd opgemerkt, voorziet het gemeenschappelijk standpunt van de Raad in een keuzemogelijkheid voor de basiskwalificatie. De lidstaten kunnen kiezen uit twee mogelijkheden: voor het behalen van de basiskwalificatie moeten verplicht lessen worden gevolgd en moet met goed gevolg een examen worden afgelegd, ofwel moet uitsluitend een examen worden afgelegd. Voorts kunnen de lidstaten onder bepaalde voorwaarden voorzien in een stelsel voor versnelde basiskwalificatie. In dergelijke gevallen kan de bestuurder „versnelde verplichte lessen voor een basiskwalificatie” volgen, wat een kortere duur van de lessen impliceert, die echter wel verplicht gevolgd moeten worden.

Een eerste nascholing dient te worden gevolgd binnen vijf jaar na de afgifte van het getuigschrift betreffende de basiskwalificatie of binnen de termijn die is gesteld voor bepaalde bestuurders om aanspraak te kunnen maken op verworven rechten. Na deze eerste nascholing dient de bestuurder iedere vijf jaar nascholing te volgen. „Historische rechten” voorzien erin dat bestuurders die houder zijn van een in de richtlijn aangegeven rijbewijs dat niet later dan twee of drie jaar (afhankelijk van het type rijbewijs) na de uiterste datum van omzetting van deze richtlijn in nationaal recht is afgegeven, zijn vrijgesteld van de verplichting tot het behalen van de basiskwalificatie.

Het voorstel van de Commissie bepaalde dat de afgifte van het opleidingsgetuigschrift/de opleidingsgetuigschriften aan de bestuurder kenbaar gemaakt zou moeten worden door het aanbrengen van een communautaire code op het rijbewijs. Aangezien evenwel de frequentie waarmee een rijbewijs wordt verlengd per lidstaat verschilt, stelt de Raad thans als alternatief voor het aanbrengen van de code op het rijbewijs voor, dat deze certificering (die dient ten bewijze van het behalen van het „getuigschrift van vakbekwaamheid”) op een nieuw in te voeren „kwalificatiekaart bestuurder” wordt aangebracht. Daardoor wordt vermeden dat de perioden en termijnen waarbinnen de bestuurder moet voldoen aan de vereisten inzake (basis)kwalificatie en nascholing, noodzakelijkerwijs moeten samenvallen met de periodieke verlenging van het rijbewijs. Beide mogelijkheden gaan uit van het beginsel van wederzijdse erkenning door de lidstaten.

Overige door de Raad in zijn gemeenschappelijk standpunt aangebrachte wijzigingen betreffen onder meer de terminologie en de definities, het toevoegen van vrijstellingen voor voertuigen die worden gebruikt bij noodtoestanden of worden ingezet voor reddingsoperaties, alsook voor voertuigen die gebruikt worden tijdens autorijlessen, de vereiste minimumleeftijden voor bestuurders, de data voor omzetting en inwerkingtreding en de daarmee verband houdende data voor intrekking van Richtlijn 76/914/EEG en de relevante artikelen van Verordening (EEG) nr. 3820/85.

III. AMENDEMENTEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT

De Raad heeft bij de behandeling van de door het Europees Parlement in eerste lezing voorgestelde amendementen bevonden, dat de bedoeling van veruit de meeste van deze amendementen nagenoeg overeenkomt met de corresponderende bepalingen in zijn gemeenschappelijk standpunt. Hoewel de Raad derhalve de meeste van deze amendementen niet naar de letter heeft kunnen overnemen (met uitzondering van amendement nr. 15) — onder meer omdat een andere benadering werd gekozen ten aanzien van enkele fundamentele aspecten (bijvoorbeeld het tweeledige systeem voor de basiskwalificatie) — is hij niettemin van oordeel dat de tekst van het gemeenschappelijk standpunt over het geheel genomen het door deze amendementen nagestreefde doel weerspiegelt. Dit geldt inzonderheid voor de amendementen nrs. 1, 3, 4, 6 (ten dele), 7, 8, 9, 11, 12 (ten dele), 14, 16, 17, 18, 20, 21, 24 en 43.

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT (EG) Nr. 3/2003**door de Raad vastgesteld op 9 december 2002****met het oog op de aanneming van Verordening (EG) nr. .../2003 van het Europees Parlement en de Raad van ... betreffende de opstelling van een gemeenschappelijke nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS)**

(2003/C 32 E/03)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 285,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's ⁽³⁾,

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁽⁴⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Gebruikers van statistieken vragen steeds meer om harmonisatie, teneinde in de gehele Europese Unie over vergelijkbare gegevens te kunnen beschikken. De interne markt kan alleen functioneren als voor het verzamelen, toezenden en bekendmaken van nationale en communautaire statistieken statistische normen gelden, zodat alle deelnemers aan de interne markt over vergelijkbare statistische gegevens kunnen beschikken. Classificaties zijn een belangrijk hulpmiddel voor het verzamelen, opmaken en verspreiden van vergelijkbare statistieken.

(2) Statistieken voor de regio's vormen een essentieel onderdeel van het Europees statistisch systeem. Zij worden voor talrijke doeleinden gebruikt. Jarenlang werden Europese statistieken voor de regio's verzameld, opgemaakt en verspreid op basis van een gemeenschappelijke classificatie van regio's, de zogenoemde „nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek” (NUTS). Nu is het zaak die classificatie in een wettelijk kader op te nemen en duidelijke regels vast te stellen voor toekomstige wijzigingen. De NUTS-nomenclatuur belet niet dat er andere onderverdelingen en classificaties bestaan.

(3) Waar mogelijk moet derhalve voor alle naar territoriale eenheid ingedeelde statistieken van de lidstaten die aan de Commissie worden toegezonden, gebruik worden gemaakt van de NUTS-nomenclatuur.

(4) Voor analyse en verspreiding dient de Commissie voor alle naar territoriale eenheid ingedeelde statistieken waar mogelijk de NUTS-nomenclatuur te gebruiken.

(5) Voor statistieken voor de regio's zijn, afhankelijk van het doel van de statistieken op nationaal en Europees vlak, verschillende niveaus nodig. De Europese NUTS-nomenclatuur voor de regio's moet derhalve in ten minste drie hiërarchische niveaus worden onderverdeeld. Lidstaten mogen meer NUTS-onderverdelingen hanteren, wanneer zij dat nodig achten.

(6) Om de NUTS-nomenclatuur goed te kunnen beheren zijn gegevens nodig over de huidige territoriale samenstelling van regio's van NUTS-niveau 3; die informatie moet dan ook op gezette tijden aan de Commissie worden toegezonden.

(7) Er zijn objectieve criteria voor het afbakenen van regio's nodig, zodat de statistieken voor de regio's op een onpartijdige manier kunnen worden opgemaakt en gebruikt.

(8) Gebruikers van statistieken voor de regio's hebben behoefte aan een stabiele nomenclatuur. De NUTS-nomenclatuur mag dan ook niet te vaak worden gewijzigd. Met deze verordening worden de regels stabiel.

(9) Voor vergelijkbare statistieken voor de regio's zijn regio's van een vergelijkbare bevolkingsomvang nodig. Hiertoe moet de NUTS-nomenclatuur zo gewijzigd worden dat de regionale structuur qua bevolkingsomvang homogener wordt.

(10) Er moet ook rekening worden gehouden met de politieke, bestuurlijke en institutionele situatie. Niet-bestuurlijke eenheden moeten gebaseerd zijn op economische, sociale, historische, culturele, geografische of ecologische omstandigheden.

(11) Er moet verwezen worden naar de definitie van het begrip „bevolking” waarop de nomenclatuur gebaseerd is.

⁽¹⁾ PB C 180 E van 26.6.2001, blz. 108.

⁽²⁾ PB C 260 van 17.9.2001, blz. 57.

⁽³⁾ PB C 107 van 3.5.2002, blz. 54.

⁽⁴⁾ Advies van het Europees Parlement van 24 oktober 2001 (PB C 112 E van 9.5.2002, blz. 175) en besluit van de Raad van 8 december 2002.

- (12) De NUTS-nomenclatuur is beperkt tot het economische grondgebied van de lidstaten en dekt het gebied waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is, niet volledig. Het gebruik ervan voor communautaire doeleinden dient dan ook per geval te worden bezien. Het economische grondgebied van elk land als bedoeld in Beschikking 91/450/EEG van de Commissie ⁽¹⁾ omvat ook een extraregionaal gebied, dat bestaat uit delen van het economische grondgebied die niet bij een bepaalde regio kunnen worden ondergebracht (het nationale luchtruim, de territoriale wateren en het continentale plat, territoriale enclaves, met name ambassades, consulaten en militaire bases en de in de internationale wateren buiten het continentale plat gelegen aardolie- en aardgasvelden die door ingezetenen worden geëxploiteerd). De NUTS-nomenclatuur moet ook bruikbaar zijn voor statistieken voor dit extraregionale gebied.
- (13) Voor wijzigingen in de NUTS-nomenclatuur is nauw overleg met de lidstaten vereist.
- (14) Aangezien de doelstellingen van het overwogen optreden, namelijk de harmonisatie van de statistieken voor de regio's, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap maatregelen vaststellen overeenkomstig het beginsel van subsidiariteit als bedoeld in artikel 5 van het Verdrag. Overeenkomstig het beginsel van evenredigheid als bedoeld in genoemd artikel gaat deze richtlijn niet verder dan hetgeen noodzakelijk is om deze doelstellingen te bereiken.
- (15) De bij deze verordening vastgestelde NUTS-nomenclatuur komt in de plaats van de „nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS)” die tot dusver door het Bureau voor de statistiek van de Europese Gemeenschappen in samenwerking met de nationale bureaus voor de statistiek werd opgesteld. Alle verwijzingen naar de „nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS)” in communautaire rechtsinstrumenten moeten voortaan derhalve beschouwd worden als verwijzingen naar de bij deze verordening vastgestelde NUTS-nomenclatuur.
- (16) Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad van 17 februari 1997 betreffende de communautaire statistiek ⁽²⁾ vormt het referentiekader voor de bepalingen van deze verordening.
- (17) De voor de uitvoering van deze verordening vereiste maatregelen worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽³⁾.
- (18) Het bij Besluit 89/382/EEG, Euratom van de Raad ⁽⁴⁾ opgerichte Comité statistisch programma, is overeenkomstig artikel 3 van bovengenoemd besluit geraadpleegd,

HEBBER DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp

1. Doel van deze verordening is een gemeenschappelijke nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS) op te stellen teneinde het verzamelen, opmaken en verspreiden van geharmoniseerde statistieken voor de regio's in de Gemeenschap mogelijk te maken.

2. De in bijlage I vastgestelde NUTS-nomenclatuur komt in de plaats van de „nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS)” die door het Bureau voor de statistiek van de Europese Gemeenschappen in samenwerking met de nationale bureaus voor de statistiek van de lidstaten is opgesteld.

Artikel 2

Structuur

1. De NUTS-nomenclatuur verdeelt het economische grondgebied van de lidstaten, als omschreven in Beschikking 91/450/EEG, in territoriale eenheden. Zij kent aan elke territoriale eenheid een specifieke code en naam toe.

2. De NUTS-nomenclatuur is hiërarchisch. Zij verdeelt elke lidstaat in territoriale eenheden van NUTS-niveau 1, die elk onderverdeeld worden in territoriale eenheden van NUTS-niveau 2, die op hun beurt worden onderverdeeld in territoriale eenheden van NUTS-niveau 3.

3. Een bepaalde territoriale eenheid kan echter onder verscheidene NUTS-niveaus worden ingedeeld.

4. Op hetzelfde NUTS-niveau mogen twee verschillende territoriale eenheden in dezelfde lidstaat niet met dezelfde naam worden aangeduid. Indien twee territoriale eenheden in verschillende lidstaten dezelfde naam hebben, wordt de landen-code aan de naam van de territoriale eenheid toegevoegd.

5. Elke lidstaat kan besluiten meer hiërarchische niveaus in te voeren, ter onderverdeling van NUTS-niveau 3. Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening legt de Commissie het Europees Parlement en de Raad, na raadpleging van de lidstaten, een mededeling voor waarin wordt nagegaan of het wenselijk is om voor heel Europa voorschriften voor meer gedetailleerde niveaus in de NUTS-nomenclatuur vast te stellen.

Artikel 3

Classificatiecriteria

1. In de lidstaten bestaande bestuurlijke eenheden vormen het eerste criterium voor de definitie van territoriale eenheden.

⁽¹⁾ PB L 240 van 29.8.1991, blz. 36.

⁽²⁾ PB L 52 van 22.2.1997, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽⁴⁾ PB L 181 van 28.6.1989, blz. 47.

Een „bestuurlijke eenheid” wordt gedefinieerd als een geografisch gebied met een bestuursorgaan dat bevoegd is om voor dat gebied bestuurlijke of beleidsbeslissingen te nemen binnen het juridische en institutionele kader van de lidstaat.

2. Om te bepalen op welk NUTS-niveau een bepaalde groep bestuurlijke eenheden in een lidstaat moet worden ingedeeld, moet het gemiddelde bevolkingsaantal van deze groep bestuurlijke eenheden binnen de volgende marges liggen:

Niveau	Minimum	Maximum
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

Indien de bevolking van een hele lidstaat voor een bepaald NUTS-niveau onder de minimumdrempel ligt, wordt de hele lidstaat voor dit niveau als één NUTS-territoriale eenheid beschouwd.

3. Voor de toepassing van deze verordening bestaat de bevolking van een territoriale eenheid uit de personen die hun gebruikelijke verblijfplaats in dit gebied hebben.

4. De bestaande bestuurlijke eenheden die voor de NUTS-nomenclatuur worden gebruikt, zijn vastgesteld in bijlage II. Wijzigingen in bijlage II worden vastgesteld overeenkomstig de regelgevingsprocedure waarnaar wordt verwezen in artikel 7, lid 2.

5. Indien in een lidstaat voor een bepaald NUTS-niveau geen bestuurlijke eenheden van passende omvang bestaan, overeenkomstig de in lid 2 bepaalde criteria, wordt dit NUTS-niveau gevormd door samenvoeging van een passend aantal bestaande kleinere aansluitende bestuurlijke eenheden. Hierbij wordt rekening gehouden met relevante criteria als geografische, sociaal-economische, historische, culturele of ecologische omstandigheden.

De aldus ontstane eenheden worden hierna „niet-bestuurlijke eenheden” genoemd. De omvang van de niet-bestuurlijke eenheden in een lidstaat voor een bepaald NUTS-niveau stemt overeen met de in lid 2 genoemde bevolkingsaantallen.

Overeenkomstig de regelgevingsprocedure waarnaar wordt verwezen in artikel 7, lid 2, kan voor sommige niet-bestuurlijke eenheden evenwel van deze cijfers worden afgeweken wegens bijzondere geografische, sociaal-economische, historische, culturele of ecologische omstandigheden, in het bijzonder op eilanden en in ultraperifere gebieden.

Artikel 4

Samenstelling van NUTS

1. Uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening maakt de Commissie de samenstelling van alle

territoriale eenheden van NUTS-niveau 3 bekend, met opgave van de in bijlage III vermelde kleinere bestuurlijke eenheden, die door de lidstaten zijn meegedeeld.

Wijzigingen in bijlage III worden vastgesteld overeenkomstig de regelgevingsprocedure waarnaar wordt verwezen in artikel 7, lid 2.

2. In de eerste zes maanden van elk jaar delen de lidstaten aan de Commissie alle wijzigingen in de samenstelling voor het afgelopen jaar mee die de grenzen van het NUTS-niveau 3 kunnen beïnvloeden, met inachtneming van het door de Commissie gevraagde elektronische gegevensformaat.

Artikel 5

Wijzigingen in de NUTS

1. De lidstaten brengen de Commissie op de hoogte van:

- alle wijzigingen in de bestuurlijke eenheden, voorzover zij van invloed kunnen zijn op de NUTS-nomenclatuur als vastgesteld in bijlage I of de inhoud van de bijlagen II en III;
- alle andere wijzigingen op nationaal niveau die van invloed kunnen zijn op de NUTS-nomenclatuur, overeenkomstig de in artikel 3 bedoelde classificatiecriteria.

2. Wijzigingen in de grenzen van NUTS-niveau 3 ten gevolge van wijzigingen in de kleinere bestuurlijke eenheden als vastgesteld in bijlage III:

- worden niet als wijzigingen van NUTS beschouwd als 1 % of minder van de bevolking van de betreffende territoriale eenheid van NUTS-niveau 3 wordt getransfereerd;
- worden beschouwd als wijzigingen van NUTS in de zin van lid 3 van dit artikel als meer dan 1 % van de bevolking van de betreffende territoriale eenheid van NUTS-niveau 3 wordt getransfereerd.

3. Wijzigingen in de NUTS met betrekking tot de niet-bestuurlijke eenheden in een lidstaat als bedoeld in artikel 3, lid 5, zijn mogelijk als hierdoor op het betreffende NUTS-niveau de standaardafwijking ten opzichte van de bevolkingsomvang voor alle EU-territoriale eenheden kleiner wordt.

4. Wijzigingen in de NUTS-nomenclatuur worden — niet vaker dan om de drie jaar op basis van de in artikel 3 vastgestelde criteria — aangenomen in de tweede helft van het kalenderjaar volgens de regelgevingsprocedure waarnaar in artikel 7, lid 2, wordt verwezen. Wanneer evenwel de betrokken bestuurlijke structuur van een lidstaat substantieel gereorganiseerd wordt, mogen wijzigingen in de NUTS-nomenclatuur aangenomen worden met tussentijden van minder dan drie jaar.

De in de eerste alinea bedoelde uitvoeringsmaatregelen van de Commissie treden, wat de toezending van gegevens aan de Commissie betreft, in werking op de eerste januari van het tweede jaar nadat ze zijn goedgekeurd.

5. Wanneer de NUTS-nomenclatuur gewijzigd wordt, zendt de betrokken lidstaat de Commissie de tijdreeksen voor de nieuwe regionale indeling toe ter vervanging van de reeds toegezonden gegevens. De lijst van de tijdreeksen en de duur ervan worden vastgesteld volgens de regelgevingsprocedure waarnaar wordt verwezen in artikel 7, lid 2, waarbij rekening wordt gehouden met de vraag of het toezenden van dergelijke gegevensreeksen haalbaar is. De tijdreeksen moeten binnen twee jaar na de wijziging van de NUTS-nomenclatuur beschikbaar gesteld worden.

Artikel 6

Beheer

De Commissie neemt de nodige maatregelen om een samenhangend beheer van de NUTS-nomenclatuur te waarborgen. Dergelijke maatregelen kunnen met name het volgende omvatten:

- a) opstellen en bijwerken van toelichtingen op de NUTS;
- b) bestuderen van problemen die voortvloeien uit de toepassing van NUTS in de classificaties van territoriale eenheden in de lidstaten.

Artikel 7

Procedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 1 van Besluit 89/382/EEG, Euratom opgerichte Comité statistisch programma (hierna „het comité” genoemd).

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te . . .

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op drie maanden.

3. Het Comité stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 8

Verslaglegging

Drie jaar na de inwerkingtreding van deze verordening legt de Commissie het Europees Parlement en de Raad een verslag voor over de uitvoering ervan.

Artikel 9

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE I

DE NUTS NOMENCLATUUR (code — naam)

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
BE			BELGIQUE — BELGIË
BE1	RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST		
BE10		Région de Bruxelles-Capitale Brussels Hoofdstedelijk Gewest	
BE100			<i>Arr. ⁽¹⁾ de Bruxelles-Capitale</i> <i>Arr. van Brussel-Hoofdstad</i>
BE2	VLAAMS GEWEST		
BE21		Prov. ⁽²⁾ Antwerpen	
BE211			<i>Arr. Antwerpen</i>
BE212			<i>Arr. Mechelen</i>
BE213			<i>Arr. Turnhout</i>
BE22		Prov. Limburg (B)	
BE221			<i>Arr. Hasselt</i>
BE222			<i>Arr. Maaseik</i>
BE223			<i>Arr. Tongeren</i>
BE23		Prov. Oost-Vlaanderen	
BE231			<i>Arr. Aalst</i>
BE232			<i>Arr. Dendermonde</i>
BE233			<i>Arr. Eeklo</i>
BE234			<i>Arr. Gent</i>
BE235			<i>Arr. Oudenaarde</i>
BE236			<i>Arr. Sint-Niklaas</i>
BE24		Prov. Vlaams-Brabant	
BE241			<i>Arr. Halle-Vilvoorde</i>
BE242			<i>Arr. Leuven</i>
BE25		Prov. West-Vlaanderen	
BE251			<i>Arr. Brugge</i>
BE252			<i>Arr. Diksmuide</i>
BE253			<i>Arr. Ieper</i>
BE254			<i>Arr. Kortrijk</i>
BE255			<i>Arr. Oostende</i>
BE256			<i>Arr. Roeselare</i>
BE257			<i>Arr. Tielt</i>
BE258			<i>Arr. Veurne</i>
BE3	RÉGION WALLONNE		
BE31		Prov. Brabant Wallon	
BE310			<i>Arr. Nivelles</i>
BE32		Prov. Hainaut	
BE321			<i>Arr. Ath</i>
BE322			<i>Arr. Charleroi</i>
BE323			<i>Arr. Mons</i>
BE324			<i>Arr. Mouscron</i>
BE325			<i>Arr. Soignies</i>

⁽¹⁾ „Arr.” staat voor „Arrondissement administratif” in het Frans en voor „Administratief arrondissement” in het Nederlands.

⁽²⁾ „Prov.” staat voor „Province” in het Frans en voor „Provincie” in het Nederlands.

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
BE326	EXTRA-REGIO	Prov. Liège	Arr. Thuin
BE327			Arr. Tournai
BE33			
BE331			Arr. Huy
BE332			Arr. Liège
BE333			Arr. Verviers
BE334			Arr. Waremme
BE34		Prov. Luxembourg (B)	
BE341			Arr. Arlon
BE342			Arr. Bastogne
BE343			Arr. Marche-en-Famenne
BE344			Arr. Neufchâteau
BE345			Arr. Virton
BE35		Prov. Namur	
BE351			Arr. Dinant
BE352			Arr. Namur
BE353			Arr. Philippeville
BEZ		Extra-regio	
BEZZ			
BEZZZ			Extra-regio
DK	DANMARK	Danmark	DANMARK
DK0			
DK00			
DK001			København og Frederiksborg kommuner
DK002			Københavns amt
DK003			Frederiksborg amt
DK004			Roskilde amt
DK005			Vestsjællands amt
DK006			Storstrøms amt
DK007			Bornholms amt
DK008			Fyns amt
DK009			Sønderjyllands amt
DK00A			Ribe amt
DK00B			Vejle amt
DK00C			Ringkøbing amt
DK00D			Århus amt
DK00E			Viborg amt
DK00F			Nordjyllands amt
DKZ		Extra-regio	
DKZZ			
DKZZZ			Extra-regio
DE	BADEN-WÜRTTEMBERG	Stuttgart	DEUTSCHLAND
DE1			
DE11			
DE111			Stuttgart, Stadtkreis
DE112			Böblingen
DE113			Esslingen
DE114			Göppingen
DE115			Ludwigsburg

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
DE116	BAYERN	Karlsruhe	Rems-Murr-Kreis
DE117			Heilbronn, Stadtkreis
DE118			Heilbronn, Landkreis
DE119			Hohenlohekreis
DE11A			Schwäbisch Hall
DE11B			Main-Tauber-Kreis
DE11C			Heidenheim
DE11D			Ostalbkreis
DE12			
DE121			Baden-Baden, Stadtkreis
DE122			Karlsruhe, Stadtkreis
DE123			Karlsruhe, Landkreis
DE124			Rastatt
DE125			Heidelberg, Stadtkreis
DE126			Mannheim, Stadtkreis
DE127			Neckar-Odenwald-Kreis
DE128			Rhein-Neckar-Kreis
DE129			Pforzheim, Stadtkreis
DE12A			Calw
DE12B			Enzkreis
DE12C			Freudenstadt
DE13		Freiburg	
DE131			Freiburg im Breisgau, Stadtkreis
DE132			Breisgau-Hochschwarzwald
DE133			Emmendingen
DE134			Ortenaukreis
DE135			Rottweil
DE136			Schwarzwald-Baar-Kreis
DE137			Tuttlingen
DE138			Konstanz
DE139			Lörrach
DE13A			Waldshut
DE14		Tübingen	
DE141			Reutlingen
DE142			Tübingen, Landkreis
DE143			Zollernalbkreis
DE144			Ulm, Stadtkreis
DE145			Alb-Donau-Kreis
DE146			Biberach
DE147			Bodenseekreis
DE148			Ravensburg
DE149			Sigmaringen
DE2		Oberbayern	
DE21			
DE211			Ingolstadt, Kreisfreie Stadt
DE212			München, Kreisfreie Stadt
DE213			Rosenheim, Kreisfreie Stadt
DE214			Altötting
DE215			Berchtesgadener Land
DE216			Bad Tölz-Wolfratshausen
DE217			Dachau

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
DE218			Ebersberg
DE219			Eichstätt
DE21A			Erding
DE21B			Freising
DE21C			Fürstenfeldbruck
DE21D			Garmisch-Partenkirchen
DE21E			Landsberg a. Lech
DE21F			Miesbach
DE21G			Mühlendorf a. Inn
DE21H			München, Landkreis
DE21I			Neuburg-Schrobenhausen
DE21J			Pfaffenhofen a. d. Ilm
DE21K			Rosenheim, Landkreis
DE21L			Starnberg
DE21M			Traunstein
DE21N			Weilheim-Schongau
DE22		Niederbayern	
DE221			Landshut, Kreisfreie Stadt
DE222			Passau, Kreisfreie Stadt
DE223			Straubing, Kreisfreie Stadt
DE224			Deggendorf
DE225			Freyung-Grafenau
DE226			Kelheim
DE227			Landshut, Landkreis
DE228			Passau, Landkreis
DE229			Regen
DE22A			Rottal-Inn
DE22B			Straubing-Bogen
DE22C			Dingolfing-Landau
DE23		Oberpfalz	
DE231			Amberg, Kreisfreie Stadt
DE232			Regensburg, Kreisfreie Stadt
DE233			Weiden i. d. OPf., Kreisfreie Stadt
DE234			Amberg-Sulzbach
DE235			Cham
DE236			Neumarkt i. d. OPf.
DE237			Neustadt a. d. Waldnaab
DE238			Regensburg, Landkreis
DE239			Schwandorf
DE23A			Tirschenreuth
DE24		Oberfranken	
DE241			Bamberg, Kreisfreie Stadt
DE242			Bayreuth, Kreisfreie Stadt
DE243			Coburg, Kreisfreie Stadt
DE244			Hof, Kreisfreie Stadt
DE245			Bamberg, Landkreis
DE246			Bayreuth, Landkreis
DE247			Coburg, Landkreis
DE248			Forchheim
DE249			Hof, Landkreis
DE24A			Kronach

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
DE24B		Mittelfranken	Kulmbach
DE24C			Lichtenfels
DE24D			Wunsiedel i. Fichtelgebirge
DE25			
DE251			Ansbach, Kreisfreie Stadt
DE252			Erlangen, Kreisfreie Stadt
DE253			Fürth, Kreisfreie Stadt
DE254			Nürnberg, Kreisfreie Stadt
DE255			Schwabach, Kreisfreie Stadt
DE256			Ansbach, Landkreis
DE257			Erlangen-Höchststadt
DE258			Fürth, Landkreis
DE259			Nürnberger Land
DE25A			Neustadt a. d. Aisch-Bad Windsheim
DE25B		Unterfranken	Roth
DE25C			Weißenburg-Gunzenhausen
DE26			
DE261			Aschaffenburg, Kreisfreie Stadt
DE262			Schweinfurt, Kreisfreie Stadt
DE263			Würzburg, Kreisfreie Stadt
DE264			Aschaffenburg, Landkreis
DE265			Bad Kissingen
DE266			Rhön-Grabfeld
DE267			Haßberge
DE268			Kitzingen
DE269			Miltenberg
DE26A			Main-Spessart
DE26B			Schweinfurt, Landkreis
DE26C		Schwaben	Würzburg, Landkreis
DE27			
DE271			Augsburg, Kreisfreie Stadt
DE272			Kaufbeuren, Kreisfreie Stadt
DE273			Kempten (Allgäu), Kreisfreie Stadt
DE274			Memmingen, Kreisfreie Stadt
DE275			Aichach-Friedberg
DE276			Augsburg, Landkreis
DE277			Dillingen a. d. Donau
DE278			Günzburg
DE279			Neu-Ulm
DE27A			Lindau (Bodensee)
DE27B			Ostallgäu
DE27C			Unterallgäu
DE27D			Donau-Ries
DE27E			Oberallgäu
DE3	BERLIN	Berlin	
DE30			
DE300			Berlin

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
DE4	BRANDENBURG	Brandenburg — Nordost	
DE41			
DE411			<i>Frankfurt (Oder), Kreisfreie Stadt</i>
DE412			<i>Barnim</i>
DE413			<i>Märkisch-Oderland</i>
DE414			<i>Oberhavel</i>
DE415			<i>Oder-Spree</i>
DE416			<i>Ostprignitz-Ruppin</i>
DE417			<i>Prignitz</i>
DE418			<i>Uckermark</i>
DE42		Brandenburg — Südwest	
DE421			<i>Brandenburg an der Havel, Kreisfreie Stadt</i>
DE422			<i>Cottbus, Kreisfreie Stadt</i>
DE423			<i>Potsdam, Kreisfreie Stadt</i>
DE424			<i>Dahme-Spreewald</i>
DE425			<i>Elbe-Elster</i>
DE426			<i>Havelland</i>
DE427			<i>Oberspreewald-Lausitz</i>
DE428			<i>Potsdam-Mittelmark</i>
DE429			<i>Spree-Neiße</i>
DE42A			<i>Teltow-Fläming</i>
DE5	BREMEN	Bremen	
DE50			
DE501			<i>Bremen, Kreisfreie Stadt</i>
DE502	HAMBURG	Hamburg	<i>Bremerhaven, Kreisfreie Stadt</i>
DE6			
DE60			
DE600	HESSEN	Darmstadt	<i>Hamburg</i>
DE7			
DE71			
DE711			<i>Darmstadt, Kreisfreie Stadt</i>
DE712			<i>Frankfurt am Main, Kreisfreie Stadt</i>
DE713			<i>Offenbach am Main, Kreisfreie Stadt</i>
DE714			<i>Wiesbaden, Kreisfreie Stadt</i>
DE715			<i>Bergstraße</i>
DE716			<i>Darmstadt-Dieburg</i>
DE717			<i>Groß-Gerau</i>
DE718			<i>Hochtaunuskreis</i>
DE719			<i>Main-Kinzig-Kreis</i>
DE71A			<i>Main-Taunus-Kreis</i>
DE71B			<i>Odenwaldkreis</i>
DE71C			<i>Offenbach, Landkreis</i>
DE71D			<i>Rheingau-Taunus-Kreis</i>
DE71E			<i>Wetteraukreis</i>
DE72		Gießen	
DE721			<i>Gießen, Landkreis</i>
DE722			<i>Lahn-Dill-Kreis</i>
DE723			<i>Limburg-Weilburg</i>

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
DE724	MECKLENBURG-VORPOMMERN	Kassel	Marburg-Biedenkopf
DE725			Vogelsbergkreis
DE73			
DE731			Kassel, Kreisfreie Stadt
DE732			Fulda
DE733			Hersfeld-Rotenburg
DE734			Kassel, Landkreis
DE735			Schwalm-Eder-Kreis
DE736			Waldeck-Frankenberg
DE737			Werra-Meißner-Kreis
DE8		Mecklenburg-Vorpommern	
DE80			
DE801			Greifswald, Kreisfreie Stadt
DE802			Neubrandenburg, Kreisfreie Stadt
DE803			Rostock, Kreisfreie Stadt
DE804			Schwerin, Kreisfreie Stadt
DE805			Stralsund, Kreisfreie Stadt
DE806			Wismar, Kreisfreie Stadt
DE807			Bad Doberan
DE808			Demmin
DE809			Güstrow
DE80A			Ludwigslust
DE80B			Mecklenburg-Strelitz
DE80C			Müritz
DE80D			Nordvorpommern
DE80E			Nordwestmecklenburg
DE80F			Ostvorpommern
DE80G			Parchim
DE80H			Rügen
DE80I			Uecker-Randow
DE9	NIEDERSACHSEN	Braunschweig	
DE91			
DE911			Braunschweig, Kreisfreie Stadt
DE912			Salzgitter, Kreisfreie Stadt
DE913			Wolfsburg, Kreisfreie Stadt
DE914			Gifhorn
DE915			Göttingen
DE916			Goslar
DE917			Helmstedt
DE918			Northeim
DE919			Osterode am Harz
DE91A			Peine
DE91B			Wolfenbüttel
DE92		Hannover	
DE922			Diepholz
DE923			Hameln-Pyrmont
DE925			Hildesheim
DE926			Holzminden
DE927			Nienburg (Weser)

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
DE928	NORDRHEIN-WESTFALEN	Lüneburg	Schaumburg
DE929			Region Hannover
DE93			
DE931			Celle
DE932			Cuxhaven
DE933			Harburg
DE934			Lüchow-Dannenberg
DE935			Lüneburg, Landkreis
DE936			Osterholz
DE937			Rotenburg (Wümme)
DE938			Soltau-Fallingb.ostel
DE939			Stade
DE93A			Uelzen
DE93B			Verden
DE94		Weser-Ems	
DE941			Delmenhorst, Kreisfreie Stadt
DE942			Emden, Kreisfreie Stadt
DE943			Oldenburg (Oldenburg), Kreisfreie Stadt
DE944			Osnabrück, Kreisfreie Stadt
DE945			Wilhelmshaven, Kreisfreie Stadt
DE946			Ammerland
DE947			Aurich
DE948			Cloppenburg
DE949			Emsland
DE94A			Friesland
DE94B			Grafschaft Bentheim
DE94C			Leer
DE94D			Oldenburg, Landkreis
DE94E			Osnabrück, Landkreis
DE94F			Vechta
DE94G			Wesermarsch
DE94H			Wittmund
DEA		Düsseldorf	
DEA1			
DEA11			Düsseldorf, Kreisfreie Stadt
DEA12			Duisburg, Kreisfreie Stadt
DEA13			Essen, Kreisfreie Stadt
DEA14			Krefeld, Kreisfreie Stadt
DEA15			Mönchengladbach, Kreisfreie Stadt
DEA16			Mülheim an der Ruhr, Kreisfreie Stadt
DEA17			Oberhausen, Kreisfreie Stadt
DEA18			Remscheid, Kreisfreie Stadt
DEA19			Solingen, Kreisfreie Stadt
DEA1A			Wuppertal, Kreisfreie Stadt
DEA1B			Kleve
DEA1C			Mettmann
DEA1D			Neuss
DEA1E			Viersen
DEA1F			Wesel

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
DEA2	RHEINLAND-PFALZ	Köln	
DEA21			Aachen, Kreisfreie Stadt
DEA22			Bonn, Kreisfreie Stadt
DEA23			Köln, Kreisfreie Stadt
DEA24			Leverkusen, Kreisfreie Stadt
DEA25			Aachen, Kreis
DEA26			Düren
DEA27			Erfkreis
DEA28			Euskirchen
DEA29			Heinsberg
DEA2A			Oberbergischer Kreis
DEA2B			Rheinisch-Bergischer Kreis
DEA2C			Rhein-Sieg-Kreis
DEA3		Münster	
DEA31			Bottrop, Kreisfreie Stadt
DEA32			Gelsenkirchen, Kreisfreie Stadt
DEA33			Münster, Kreisfreie Stadt
DEA34			Borken
DEA35			Coesfeld
DEA36			Recklinghausen
DEA37			Steinfurt
DEA38			Warendorf
DEA4		Detmold	
DEA41			Bielefeld, Kreisfreie Stadt
DEA42			Gütersloh
DEA43			Herford
DEA44			Höxter
DEA45			Lippe
DEA46			Minden-Lübbecke
DEA47			Paderborn
DEA5		Arnsberg	
DEA51			Bochum, Kreisfreie Stadt
DEA52			Dortmund, Kreisfreie Stadt
DEA53			Hagen, Kreisfreie Stadt
DEA54			Hamm, Kreisfreie Stadt
DEA55			Herne, Kreisfreie Stadt
DEA56			Ennepe-Ruhr-Kreis
DEA57			Hochsauerlandkreis
DEA58			Märkischer Kreis
DEA59			Olpe
DEA5A			Siegen-Wittgenstein
DEA5B			Soest
DEA5C			Unna
DEB			
DEB1		Koblenz	
DEB11			Koblenz, Kreisfreie Stadt
DEB12			Ahrweiler
DEB13			Altenkirchen (Westerwald)
DEB14			Bad Kreuznach
DEB15			Birkenfeld

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
DEB16		Trier	Cochem-Zell
DEB17			Mayen-Koblenz
DEB18			Neuwied
DEB19			Rhein-Hunsrück-Kreis
DEB1A			Rhein-Lahn-Kreis
DEB1B			Westerwaldkreis
DEB2			
DEB21			Trier, Kreisfreie Stadt
DEB22			Bernkastel-Wittlich
DEB23			Bitburg-Prüm
DEB24			Daun
DEB25			Trier-Saarburg
DEB3		Rheinhessen-Pfalz	
DEB31			Frankenthal (Pfalz), Kreisfreie Stadt
DEB32			Kaiserslautern, Kreisfreie Stadt
DEB33			Landau in der Pfalz, Kreisfreie Stadt
DEB34			Ludwigshafen am Rhein, Kreisfreie Stadt
DEB35			Mainz, Kreisfreie Stadt
DEB36			Neustadt an der Weinstraße, Kreisfreie Stadt
DEB37			Pirmasens, Kreisfreie Stadt
DEB38			Speyer, Kreisfreie Stadt
DEB39			Worms, Kreisfreie Stadt
DEB3A			Zweibrücken, Kreisfreie Stadt
DEB3B			Alzey-Worms
DEB3C			Bad Dürkheim
DEB3D			Donnersbergkreis
DEB3E			Germersheim
DEB3F			Kaiserslautern, Landkreis
DEB3G			Kusel
DEB3H			Südliche Weinstraße
DEB3I			Ludwigshafen, Landkreis
DEB3J			Mainz-Bingen
DEB3K			Südwestpfalz
DEC	SAARLAND	Saarland	
DEC0			
DEC01			Stadtverband Saarbrücken
DEC02			Merzig-Wadern
DEC03			Neunkirchen
DEC04			Saarlouis
DEC05			Saarpfalz-Kreis
DEC06			St. Wendel
DED	SACHSEN	Chemnitz	
DED1			
DED11			Chemnitz, Kreisfreie Stadt
DED12			Plauen, Kreisfreie Stadt
DED13			Zwickau, Kreisfreie Stadt
DED14			Annaberg

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
DED15	SACHSEN-ANHALT	Dresden	<i>Chemnitzer Land</i>
DED16			<i>Freiberg</i>
DED17			<i>Vogtlandkreis</i>
DED18			<i>Mittlerer Erzgebirgskreis</i>
DED19			<i>Mittweida</i>
DED1A			<i>Stollberg</i>
DED1B			<i>Aue-Schwarzenberg</i>
DED1C			<i>Zwickauer Land</i>
DED2			
DED21			<i>Dresden, Kreisfreie Stadt</i>
DED22			<i>Görlitz, Kreisfreie Stadt</i>
DED23			<i>Hoyerswerda, Kreisfreie Stadt</i>
DED24			<i>Bautzen</i>
DED25			<i>Meißen</i>
DED26			<i>Niederschlesischer Oberlausitzkreis</i>
DED27			<i>Riesa-Großenhain</i>
DED29			<i>Sächsische Schweiz</i>
DED28			<i>Löbau-Zittau</i>
DED2A			<i>Weißeritzkreis</i>
DED2B			<i>Kamenz</i>
DED3		Leipzig	
DED31			<i>Leipzig, Kreisfreie Stadt</i>
DED32			<i>Delitzsch</i>
DED33			<i>Döbeln</i>
DED34			<i>Leipziger Land</i>
DED35			<i>Muldentalkreis</i>
DED36			<i>Torgau-Oschatz</i>
DEE		Dessau	
DEE1			
DEE11			<i>Dessau, Kreisfreie Stadt</i>
DEE12			<i>Anhalt-Zerbst</i>
DEE13			<i>Bernburg</i>
DEE14			<i>Bitterfeld</i>
DEE15			<i>Köthen</i>
DEE16			<i>Wittenberg</i>
DEE2		Halle	
DEE21			<i>Halle (Saale), Kreisfreie Stadt</i>
DEE22			<i>Burgenlandkreis</i>
DEE23			<i>Mansfelder Land</i>
DEE24			<i>Merseburg-Querfurt</i>
DEE25			<i>Saalkreis</i>
DEE26			<i>Sangerhausen</i>
DEE27			<i>Weißenfels</i>
DEE3		Magdeburg	
DEE31			<i>Magdeburg, Kreisfreie Stadt</i>
DEE32			<i>Aschersleben-Staßfurt</i>
DEE33			<i>Bördekreis</i>
DEE34			<i>Halberstadt</i>
DEE35			<i>Jerichower Land</i>
DEE36			<i>Ohrekreis</i>
DEE37			<i>Stendal</i>

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
DEE38	SCHLESWIG-HOLSTEIN	Schleswig-Holstein	Quedlinburg
DEE39			Schönebeck
DEE3A			Wernigerode
DEE3B			Altmarkkreis Salzwedel
DEF			
DEF0			
DEF01			Flensburg, Kreisfreie Stadt
DEF02			Kiel, Kreisfreie Stadt
DEF03			Lübeck, Kreisfreie Stadt
DEF04			Neumünster, Kreisfreie Stadt
DEF05			Dithmarschen
DEF06			Herzogtum Lauenburg
DEF07			Nordfriesland
DEF08			Ostholstein
DEF09			Pinneberg
DEF0A			Plön
DEF0B			Rendsburg-Eckernförde
DEF0C			Schleswig-Flensburg
DEF0D			Segeberg
DEF0E			Steinburg
DEF0F			Stormarn
DEG	THÜRINGEN	Thüringen	
DEG0			
DEG01			Erfurt, Kreisfreie Stadt
DEG02			Gera, Kreisfreie Stadt
DEG03			Jena, Kreisfreie Stadt
DEG04			Suhl, Kreisfreie Stadt
DEG05			Weimar, Kreisfreie Stadt
DEG06			Eichsfeld
DEG07			Nordhausen
DEG09			Unstrut-Hainich-Kreis
DEG0A			Kyffhäuserkreis
DEG0B			Schmalkalden-Meiningen
DEG0C			Gotha
DEG0D			Sömmerda
DEG0E			Hildburghausen
DEG0F			Ilm-Kreis
DEG0G			Weimarer Land
DEG0H			Sonneberg
DEG0I			Saalfeld-Rudolstadt
DEG0J			Saale-Holzland-Kreis
DEG0K			Saale-Orla-Kreis
DEG0L			Greiz
DEG0M			Altenburger Land
DEG0N			Eisenach, Kreisfreie Stadt
DEG0P			Wartburgkreis
DEZ	EXTRA-REGIO	Extra-regio	
DEZZ			
DEZZZ			Extra-regio

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
GR			ΕΛΛΑΔΑ
GR1	ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	
GR11			Έβρος
GR111			Ξάνθη
GR112			Ροδόπη
GR113			Δράμα
GR114			Καβάλα
GR115		Κεντρική Μακεδονία	
GR12			Ημαθία
GR121			Θεσσαλονίκη
GR122			Κιλκίς
GR123			Πέλλα
GR124			Πιερία
GR125			Σέρρες
GR126			Χαλκιδική
GR127		Δυτική Μακεδονία	
GR13			Γρεσσενά
GR131			Καστοριά
GR132			Κοζάνη
GR133			Φλώρινα
GR134		Θεσσαλία	
GR14			Καρδίτσα
GR141			Λάρισα
GR142			Μαγνησία
GR143			Τρίκαλα
GR144	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	Ήπειρος	
GR2			Άρτα
GR21			Θεσπρωτία
GR211			Ιωάννινα
GR212			Πρέβεζα
GR213		Ιόνια Νησιά	
GR214			Ζάκυνθος
GR22			Κέρκυρα
GR221			Κεφαλληνία
GR222			Λευκάδα
GR223		Δυτική Ελλάδα	
GR224			Αιτωλοακαρνανία
GR23			Αχαΐα
GR231		Στερεά Ελλάδα	Ηλεία
GR232			Βοιωτία
GR233			Εύβοια
GR24			Ευρυτανία
GR241			Φθιώτιδα
GR242		Πελοπόννησος	Φωκίδα
GR243			
GR244			Αργολίδα
GR245			Αρκαδία
GR25			Κορινθία
GR251			Λακωνία
GR252			Μεσσηνία
GR253			
GR254			
GR255			

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
GR3	ΑΤΤΙΚΗ ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΚΡΗΤΗ 		

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
ES4	CENTRO (E)	Castilla y León	
ES41			
ES411			Ávila
ES412			Burgos
ES413			León
ES414			Palencia
ES415			Salamanca
ES416			Segovia
ES417			Soria
ES418			Valladolid
ES419			Zamora
ES42		Castilla-La Mancha	
ES421			Albacete
ES422			Ciudad Real
ES423			Cuenca
ES424			Guadalajara
ES425			Toledo
ES43		Extremadura	
ES431			Badajoz
ES432			Cáceres
ES5	ESTE	Cataluña	
ES51			
ES511			Barcelona
ES512			Girona
ES513			Lleida
ES514			Tarragona
ES52		Comunidad Valenciana	
ES521			Alicante/Alacant
ES522			Castellón/Castelló
ES523			Valencia/València
ES53		Illes Balears	
ES530			Illes Balears
ES6	SUR	Andalucía	
ES61			
ES611			Almería
ES612			Cádiz
ES613			Córdoba
ES614			Granada
ES615			Huelva
ES616			Jaén
ES617			Málaga
ES618			Sevilla
ES62		Región de Murcia	
ES620			Murcia
ES63		Ciudad Autónoma de Ceuta	
ES630			Ceuta
ES64		Ciudad Autónoma de Melilla	
ES640			Melilla

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
ES7	CANARIAS	Canarias	<i>Las Palmas</i>
ES70			
ES701			
ES702	EXTRA-REGIO	Extra-regio	<i>Santa Cruz de Tenerife</i>
ESZ			<i>Extra-regio</i>
ESZZ			
ESZZZ			
FR			FRANCE
FR1	ÎLE DE FRANCE	Île de France	
FR10			<i>Paris</i>
FR101			<i>Seine-et-Marne</i>
FR102			<i>Yvelines</i>
FR103			<i>Essonne</i>
FR104			<i>Hauts-de-Seine</i>
FR105			<i>Seine-Saint-Denis</i>
FR106			<i>Val-de-Marne</i>
FR107			<i>Val-d'Oise</i>
FR108			
FR2	BASSIN PARISIEN	Champagne-Ardenne	
FR21			<i>Ardennes</i>
FR211			<i>Aube</i>
FR212			<i>Marne</i>
FR213			<i>Haute-Marne</i>
FR214		Picardie	
FR22			<i>Aisne</i>
FR221			<i>Oise</i>
FR222			<i>Somme</i>
FR223		Haute-Normandie	
FR23			<i>Eure</i>
FR231			<i>Seine-Maritime</i>
FR232			
FR24		Centre	<i>Cher</i>
FR241			<i>Eure-et-Loir</i>
FR242			<i>Indre</i>
FR243			<i>Indre-et-Loire</i>
FR244		Basse-Normandie	<i>Loir-et-Cher</i>
FR245			<i>Loiret</i>
FR246			
FR25			<i>Calvados</i>
FR251		Bourgogne	<i>Manche</i>
FR252			<i>Orne</i>
FR253			
FR26			<i>Côte-d'Or</i>
FR261			<i>Nièvre</i>
FR262			<i>Saône-et-Loire</i>
FR263			<i>Yonne</i>
FR264			

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
FR3	NORD-PAS-DE-CALAIS		
FR30		Nord-Pas-de-Calais	
FR301			<i>Nord</i>
FR302			<i>Pas-de-Calais</i>
FR4	EST		
FR41		Lorraine	
FR413			<i>Moselle</i>
FR411			<i>Meurthe-et-Moselle</i>
FR412			<i>Meuse</i>
FR414			<i>Vosges</i>
FR42		Alsace	
FR421			<i>Bas-Rhin</i>
FR422			<i>Haut-Rhin</i>
FR43		Franche-Comté	
FR431			<i>Doubs</i>
FR432			<i>Jura</i>
FR433			<i>Haute-Saône</i>
FR434			<i>Territoire de Belfort</i>
FR5	OUEST		
FR51		Pays de la Loire	
FR511			<i>Loire-Atlantique</i>
FR512			<i>Maine-et-Loire</i>
FR513			<i>Mayenne</i>
FR514			<i>Sarthe</i>
FR515			<i>Vendée</i>
FR52		Bretagne	
FR521			<i>Côtes-d'Armor</i>
FR522			<i>Finistère</i>
FR523			<i>Ille-et-Vilaine</i>
FR524			<i>Morbihan</i>
FR53		Poitou-Charentes	
FR531			<i>Charente</i>
FR532			<i>Charente-Maritime</i>
FR533			<i>Deux-Sèvres</i>
FR534			<i>Vienne</i>
FR6	SUD-OUEST		
FR61		Aquitaine	
FR611			<i>Dordogne</i>
FR612			<i>Gironde</i>
FR613			<i>Landes</i>
FR614			<i>Lot-et-Garonne</i>
FR615			<i>Pyrénées-Atlantiques</i>
FR62		Midi-Pyrénées	
FR621			<i>Ariège</i>
FR622			<i>Aveyron</i>
FR623			<i>Haute-Garonne</i>
FR624			<i>Gers</i>
FR625			<i>Lot</i>
FR626			<i>Hautes-Pyrénées</i>
FR627			<i>Tarn</i>
FR628			<i>Tarn-et-Garonne</i>

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
FR63	CENTRE-EST	Limousin	
FR631			<i>Corrèze</i>
FR632			<i>Creuse</i>
FR633			<i>Haute-Vienne</i>
FR7			
FR71		Rhône-Alpes	
FR711			<i>Ain</i>
FR712			<i>Ardèche</i>
FR713			<i>Drôme</i>
FR714			<i>Isère</i>
FR715			<i>Loire</i>
FR716			<i>Rhône</i>
FR717			<i>Savoie</i>
FR718			<i>Haute-Savoie</i>
FR72		Auvergne	
FR721			<i>Allier</i>
FR722			<i>Cantal</i>
FR723			<i>Haute-Loire</i>
FR724			<i>Puy-de-Dôme</i>
FR8	MÉDITERRANÉE		
FR81		Languedoc-Roussillon	
FR811			<i>Aude</i>
FR812			<i>Gard</i>
FR813			<i>Hérault</i>
FR814			<i>Lozère</i>
FR815			<i>Pyrénées-Orientales</i>
FR82		Provence-Alpes-Côte d'Azur	
FR821			<i>Alpes-de-Haute-Provence</i>
FR822			<i>Hautes-Alpes</i>
FR823			<i>Alpes-Maritimes</i>
FR824			<i>Bouches-du-Rhône</i>
FR825			<i>Var</i>
FR826			<i>Vauchuse</i>
FR83		Corse	
FR831			<i>Corse-du-Sud</i>
FR832			<i>Haute-Corse</i>
FR9	DÉPARTEMENTS D'OUTRE-MER		
FR91		Guadeloupe	
FR910			<i>Guadeloupe</i>
FR92		Martinique	
FR920			<i>Martinique</i>
FR93		Guyane	
FR930			<i>Guyane</i>
FR94		Réunion	
FR940			<i>Réunion</i>
FRZ	EXTRA-REGIO		
FRZZ		Extra-regio	
FRZZZ			<i>Extra-regio</i>

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
IE			IRELAND
IE0	IRELAND	Border, Midland and Western	
IE01			<i>Border</i>
IE011			<i>Midland</i>
IE012		Southern and Eastern	<i>West</i>
IE013			
IE02			<i>Dublin</i>
IE021			<i>Mid-East</i>
IE022			<i>Mid-West</i>
IE023			<i>South-East (IRL)</i>
IE024			<i>South-West (IRL)</i>
IE025			
IEZ	EXTRA-REGIO	Extra-regio	
IEZZ			<i>Extra-regio</i>
IEZZZ			
IT			ITALIA
ITC	NORD-OVEST	Piemonte	
ITC1			<i>Torino</i>
ITC11			<i>Vercelli</i>
ITC12			<i>Biella</i>
ITC13			<i>Verbano-Cusio-Ossola</i>
ITC14			<i>Novara</i>
ITC15			<i>Cuneo</i>
ITC16			<i>Asti</i>
ITC17			<i>Alessandria</i>
ITC18			
ITC2		Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste	
ITC20			<i>Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste</i>
ITC3		Liguria	
ITC31			<i>Imperia</i>
ITC32			<i>Savona</i>
ITC33			<i>Genova</i>
ITC34			<i>La Spezia</i>
ITC4		Lombardia	
ITC41			<i>Varese</i>
ITC42			<i>Como</i>
ITC43			<i>Lecco</i>
ITC44			<i>Sondrio</i>
ITC45			<i>Milano</i>
ITC46			<i>Bergamo</i>
ITC47			<i>Brescia</i>
ITC48			<i>Pavia</i>
ITC49			<i>Lodi</i>
ITC4A			<i>Cremona</i>
ITC4B			<i>Mantova</i>

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
ITD	NORD-EST	Provincia Autonoma Bolzano/Bozen ⁽³⁾	<i>Bolzano-Bozen</i>
ITD1			
ITD10		Provincia Autonoma Trento ⁽³⁾	<i>Trento</i>
ITD2			
ITD20		Veneto	<i>Verona</i>
ITD3			
ITD31			
ITD32			
ITD33			
ITD34			
ITD35			
ITD36			
ITD37			
ITD4			
ITD41		Friuli-Venezia Giulia	<i>Pordenone</i>
ITD42			
ITD43			
ITD44			
ITD5		Emilia-Romagna	<i>Trieste</i>
ITD51			
ITD52			
ITD53			
ITD54			
ITD55			
ITD56			
ITD57			
ITD58			
ITD59			
ITE			
ITE1	CENTRO (I)	Toscana	<i>Massa-Carrara</i>
ITE11			
ITE12			
ITE13			
ITE14			
ITE15			
ITE16			
ITE17			
ITE18			
ITE19			
ITE1A			
ITE2		Umbria	<i>Grosseto</i>
ITE21			
ITE22		Marche	<i>Perugia</i>
ITE3			
ITE31			
ITE32			
ITE33			
ITE34			

⁽³⁾ De „Provincia Autonoma Bolzano/Bozen” en de „Provincia Autonoma Trento” vormen samen de regio „Trentino-Alto Adige/Südtirol”.

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
ITE4	SUD	Lazio	
ITE41			Viterbo
ITE42			Rieti
ITE43			Roma
ITE44			Latina
ITE45			Frosinone
ITF			
ITF1		Abruzzo	
ITF11			L'Aquila
ITF12			Teramo
ITF13			Pescara
ITF14			Chieti
ITF2		Molise	
ITF21			Isernia
ITF22			Campobasso
ITF3		Campania	
ITF31			Caserta
ITF32			Benevento
ITF33			Napoli
ITF34			Avellino
ITF35			Salerno
ITF4		Puglia	
ITF41			Foggia
ITF42			Bari
ITF43			Taranto
ITF44			Brindisi
ITF45			Lecce
ITF5		Basilicata	
ITF51			Potenza
ITF52			Matera
ITF6		Calabria	
ITF61			Cosenza
ITF62			Crotone
ITF63			Catanzaro
ITF64			Vibo Valentia
ITF65			Reggio di Calabria
ITG	ISOLE		
ITG1		Sicilia	
ITG11			Trapani
ITG12			Palermo
ITG13			Messina
ITG14			Agrigento
ITG15			Caltanissetta
ITG16			Enna
ITG17			Catania
ITG18			Ragusa
ITG19			Siracusa
ITG2		Sardegna	
ITG21			Sassari
ITG22			Nuoro
ITG23			Oristano
ITG24			Cagliari

[illegible]

[illegible]

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3	
AT3	WESTÖSTERREICH	Oberösterreich		
AT31				
AT311			Innviertel	
AT312			Linz-Wels	
AT313			Mühlviertel	
AT314			Steyr-Kirchdorf	
AT315			Traunviertel	
AT32			Salzburg	
AT321				Lungau
AT322				Pinzgau-Pongau
AT323		Salzburg und Umgebung		
AT33		Tirol		
AT331			Außerfern	
AT332			Innsbruck	
AT333			Osttirol	
AT334		Tiroler Oberland		
AT335		Tiroler Unterland		
AT34		Vorarlberg		
AT341			Bludenz-Bregenzer Wald	
AT342			Rheintal-Bodenseegebiet	
ATZ	EXTRA-REGIO			
ATZZ		Extra-regio		
ATZZZ		Extra-regio		
PT	CONTINENTE	Norte	PORTUGAL	
PT1				
PT11				
PT111			Minho-Lima	
PT112			Cávado	
PT113			Ave	
PT114			Grande Porto	
PT115			Tâmega	
PT116			Entre Douro e Vouga	
PT117			Douro	
PT118		Alto Trás-os-Montes		
PT15		Algarve		
PT150			Algarve	
PT16		Centro (P)		
PT161			Baixo Vouga	
PT162			Baixo Mondego	
PT163			Pinhal Litoral	
PT164			Pinhal Interior Norte	
PT165			Dão-Lafões	
PT166			Pinhal Interior Sul	
PT167			Serra da Estrela	
PT168			Beira Interior Norte	
PT169			Beira Interior Sul	
PT16A			Cova da Beira	
PT16B			Oeste	
PT16C			Médio Tejo	

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
PT17	REGIÃO AUTÓNOMA DOS AÇORES	Lisboa	
PT171			<i>Grande Lisboa</i>
PT172			<i>Península de Setúbal</i>
PT18		Alentejo	
PT181			<i>Alentejo Litoral</i>
PT182			<i>Alto Alentejo</i>
PT183			<i>Alentejo Central</i>
PT184			<i>Baixo Alentejo</i>
PT185			<i>Lezíria do Tejo</i>
PT2			
PT20		Região Autónoma dos Açores	
PT200			<i>Região Autónoma dos Açores</i>
PT3			
PT30		Região Autónoma da Madeira	
PT300			<i>Região Autónoma da Madeira</i>
PTZ			
PTZZ		Extra-regio	
PTZZZ			<i>Extra-regio</i>
FI	MANNER-SUOMI		SUOMI/FINLAND
FI1		Itä-Suomi	
FI13			
FI131			<i>Etelä-Savo</i>
FI132			<i>Pohjois-Savo</i>
FI133			<i>Pohjois-Karjala</i>
FI134			<i>Kainuu</i>
FI18		Etelä-Suomi	
FI181			<i>Uusimaa</i>
FI182			<i>Itä-Uusimaa</i>
FI183			<i>Varsinais-Suomi</i>
FI184			<i>Kanta-Häme</i>
FI185			<i>Päijät-Häme</i>
FI186			<i>Kymenlaakso</i>
FI187			<i>Etelä-Karjala</i>
FI19		Länsi-Suomi	
FI191			<i>Satakunta</i>
FI192			<i>Pirkanmaa</i>
FI193			<i>Keski-Suomi</i>
FI194			<i>Etelä-Pohjanmaa</i>
FI195			<i>Pohjanmaa</i>
FI1A		Pohjois-Suomi	
FI1A1			<i>Keski-Pohjanmaa</i>
FI1A2			<i>Pohjois-Pohjanmaa</i>
FI1A3			<i>Lappi</i>
FI2	ÅLAND		
FI20		Åland	
FI200			<i>Åland</i>
FIZ	EXTRA-REGIO		
FIZZ		Extra-regio	
FIZZZ			<i>Extra-regio</i>

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
SE			SVERIGE
SE0	SVERIGE		
SE01		Stockholm	
SE010			<i>Stockholms län</i>
SE02		Östra Mellansverige	
SE021			<i>Uppsala län</i>
SE022			<i>Södermanlands län</i>
SE023			<i>Östergötlands län</i>
SE024			<i>Örebro län</i>
SE025			<i>Västmanlands län</i>
SE04		Sydsverige	
SE041			<i>Blekinge län</i>
SE044			<i>Skåne län</i>
SE06		Norra Mellansverige	
SE061			<i>Värmlands län</i>
SE062			<i>Dalarnas län</i>
SE063			<i>Gävleborgs län</i>
SE07		Mellersta Norrland	
SE071			<i>Västernorrlands län</i>
SE072			<i>Jämtlands län</i>
SE08		Övre Norrland	
SE081			<i>Västerbottens län</i>
SE082			<i>Norrbottnens län</i>
SE09		Småland med öarna	
SE091			<i>Jönköpings län</i>
SE092			<i>Kronobergs län</i>
SE093			<i>Kalmar län</i>
SE094			<i>Gotlands län</i>
SE0A		Västsverige	
SE0A1			<i>Hallands län</i>
SE0A2			<i>Västra Götalands län</i>
SEZ	EXTRA-REGIO		
SEZZ		Extra-regio	
SEZZZ			<i>Extra-regio</i>
UK			UNITED KINGDOM
UKC	NORTH EAST		
UKC1		Tees Valley and Durham	
UKC11			<i>Hartlepool and Stockton-on-Tees</i>
UKC12			<i>South Teesside</i>
UKC13			<i>Darlington</i>
UKC14			<i>Durham CC</i>
UKC2		Northumberland and Tyne and Wear	
UKC21			<i>Northumberland</i>
UKC22			<i>Tyneside</i>
UKC23			<i>Sunderland</i>
UKD	NORTH WEST		
UKD1		Cumbria	
UKD11			<i>West Cumbria</i>
UKD12			<i>East Cumbria</i>

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
UKD2	YORKSHIRE AND THE HUMBER	Cheshire	
UKD21			<i>Halton and Warrington</i>
UKD22			<i>Cheshire CC</i>
UKD3		Greater Manchester	
UKD31			<i>Greater Manchester South</i>
UKD32			<i>Greater Manchester North</i>
UKD4		Lancashire	
UKD41			<i>Blackburn with Darwen</i>
UKD42			<i>Blackpool</i>
UKD43			<i>Lancashire CC</i>
UKD5		Merseyside	
UKD51			<i>East Merseyside</i>
UKD52			<i>Liverpool</i>
UKD53			<i>Sefton</i>
UKD54			<i>Wirral</i>
UKE			
UKE1		East Riding and North Lincolnshire	
UKE11			<i>Kingston upon Hull, City of</i>
UKE12			<i>East Riding of Yorkshire</i>
UKE13			<i>North and North East Lincolnshire</i>
UKE2		North Yorkshire	
UKE21			<i>York</i>
UKE22			<i>North Yorkshire CC</i>
UKE3		South Yorkshire	
UKE31			<i>Barnsley, Doncaster and Rotherham</i>
UKE32			<i>Sheffield</i>
UKE4		West Yorkshire	
UKE41			<i>Bradford</i>
UKE42			<i>Leeds</i>
UKE43			<i>Calderdale, Kirklees and Wakefield</i>
UKF	EAST MIDLANDS		
UKF1		Derbyshire and Nottinghamshire	
UKF11			<i>Derby</i>
UKF12			<i>East Derbyshire</i>
UKF13			<i>South and West Derbyshire</i>
UKF14			<i>Nottingham</i>
UKF15			<i>North Nottinghamshire</i>
UKF16			<i>South Nottinghamshire</i>
UKF2		Leicestershire, Rutland and Northamptonshire	
UKF21			<i>Leicester</i>
UKF22			<i>Leicestershire CC and Rutland</i>
UKF23			<i>Northamptonshire</i>
UKF3		Lincolnshire	
UKF30			<i>Lincolnshire</i>

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
UKG	WEST MIDLANDS	Herefordshire, Worcestershire and Warwickshire	
UKG1			
UKG11			<i>Herefordshire, County of</i>
UKG12			<i>Worcestershire</i>
UKG13			<i>Warwickshire</i>
UKG2		Shropshire and Staffordshire	
UKG21			<i>Telford and Wrekin</i>
UKG22			<i>Shropshire CC</i>
UKG23			<i>Stoke-on-Trent</i>
UKG24			<i>Staffordshire CC</i>
UKG3		West Midlands	
UKG31			<i>Birmingham</i>
UKG32			<i>Solihull</i>
UKG33			<i>Coventry</i>
UKG34			<i>Dudley and Sandwell</i>
UKG35			<i>Walsall and Wolverhampton</i>
UKH	EAST OF ENGLAND	East Anglia	
UKH1			
UKH11			<i>Peterborough</i>
UKH12			<i>Cambridgeshire CC</i>
UKH13			<i>Norfolk</i>
UKH14			<i>Suffolk</i>
UKH2		Bedfordshire and Hertfordshire	
UKH21			<i>Luton</i>
UKH22			<i>Bedfordshire CC</i>
UKH23			<i>Hertfordshire</i>
UKH3		Essex	
UKH31			<i>Southend-on-Sea</i>
UKH32			<i>Thurrock</i>
UKH33			<i>Essex CC</i>
UKI	LONDON	Inner London	
UKI1			
UKI11			<i>Inner London — West</i>
UKI12			<i>Inner London — East</i>
UKI2		Outer London	
UKI21			<i>Outer London — East and North East</i>
UKI22			<i>Outer London — South</i>
UKI23			<i>Outer London — West and North West</i>
UKJ	SOUTH EAST	Berkshire, Buckinghamshire and Oxfordshire	
UKJ1			
UKJ11			<i>Berkshire</i>
UKJ12			<i>Milton Keynes</i>
UKJ13			<i>Buckinghamshire CC</i>
UKJ14			<i>Oxfordshire</i>
UKJ2		Surrey, East and West Sussex	
UKJ21			<i>Brighton and Hove</i>
UKJ22			<i>East Sussex CC</i>

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
UKJ23	SOUTH WEST	Hampshire and Isle of Wight	Surrey
UKJ24			West Sussex
UKJ3			
UKJ31			Portsmouth
UKJ32			Southampton
UKJ33			Hampshire CC
UKJ34			Isle of Wight
UKJ4		Kent	
UKJ41			Medway
UKJ42			Kent CC
UKK		Gloucestershire, Wiltshire and North Somerset	
UKK1			
UKK11			Bristol, City of
UKK12			North and North East Somerset, South Gloucestershire
UKK13			Gloucestershire
UKK14			Swindon
UKK15			Wiltshire CC
UKK2		Dorset and Somerset	
UKK21			Bournemouth and Poole
UKK22			Dorset CC
UKK23			Somerset
UKK3		Cornwall and Isles of Scilly	
UKK30			Cornwall and Isles of Scilly
UKK4		Devon	
UKK41			Plymouth
UKK42			Torbay
UKK43			Devon CC
UKL	WALES	West Wales and The Valleys	
UKL1			
UKL11			Isle of Anglesey
UKL12			Gwynedd
UKL13			Conwy and Denbighshire
UKL14			South West Wales
UKL15			Central Valleys
UKL16			Gwent Valleys
UKL17			Bridgend and Neath Port Talbot
UKL18			Swansea
UKL2		East Wales	
UKL21			Monmouthshire and Newport
UKL22			Cardiff and Vale of Glamorgan
UKL23			Flintshire and Wrexham
UKL24			Powys
UKM		North Eastern Scotland	
UKM1			
UKM10			Aberdeen City, Aberdeenshire and North East Moray
UKM2	SCOTLAND	Eastern Scotland	
UKM21			Angus and Dundee City
UKM22			Clackmannanshire and Fife
UKM23			East Lothian and Midlothian

Code	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
UKM24	NORTHERN IRELAND	South Western Scotland	<i>Scottish Borders, The</i>
UKM25			<i>Edinburgh, City of</i>
UKM26			<i>Falkirk</i>
UKM27			<i>Perth and Kinross and Stirling</i>
UKM28			<i>West Lothian</i>
UKM3			
UKM31			<i>East and West Dunbartonshire, Helensburgh and Lomond</i>
UKM32			<i>Dumfries and Galloway</i>
UKM33			<i>East Ayrshire and North Ayrshire Mainland</i>
UKM34			<i>Glasgow City</i>
UKM35			<i>Inverclyde, East Renfrewshire and Renfrewshire</i>
UKM36			<i>North Lanarkshire</i>
UKM37			<i>South Ayrshire</i>
UKM38			<i>South Lanarkshire</i>
UKM4		Highlands and Islands	
UKM41			<i>Caithness and Sutherland and Ross and Cromarty</i>
UKM42			<i>Inverness and Nairn and Moray, Badenoch and Strathspey</i>
UKM43			<i>Lochaber, Skye and Lochalsh and Argyll and the Islands</i>
UKM44			<i>Eilean Siar (Western Isles)</i>
UKM45			<i>Orkney Islands</i>
UKM46			<i>Shetland Islands</i>
UKN		Northern Ireland	
UKN0			
UKN01			<i>Belfast</i>
UKN02			<i>Outer Belfast</i>
UKN03			<i>East of Northern Ireland</i>
UKN04			<i>North of Northern Ireland</i>
UKN05			<i>West and South of Northern Ireland</i>
UKZ	EXTRA-REGIO	Extra-regio	
UKZZ			
UKZZZ			<i>Extra-regio</i>

*BIJLAGE II***BESTAANDE BESTUURLIJKE EENHEDEN**

Op NUTS-niveau 1 voor België „Gewesten/Régions”, voor Duitsland „Länder”, voor Portugal „Continente”, „Região dos Açores” en „Região da Madeira”, en voor het Verenigd Koninkrijk „Scotland, Wales, Northern Ireland” en „the Government Office Regions of England”.

Op NUTS-niveau 2 voor België „Provincies/Provinces”, voor Duitsland „Regierungsbezirke”, voor Griekenland „periferies”, voor Spanje „comunidades y ciudades autónomas”, voor Frankrijk „régions”, voor Ierland „regions”, voor Italië „regioni”, voor Nederland „provincies” en voor Oostenrijk „Länder”.

Op NUTS-niveau 3 voor België „arrondissementen/arrondissements”, voor Denemarken „Amtskommuner”, voor Duitsland „Kreise/kreisfreie Städte”, voor Griekenland „nomoi”, voor Spanje „provincias”, voor Frankrijk „départements”, voor Ierland „regional authority regions”, voor Italië „provincie”, voor Zweden „län” en voor Finland „maakunnat/landskapen”.

*BIJLAGE III***KLEINERE BESTUURLIJKE EENHEDEN**

Voor België „Gemeenten/Communes”, voor Denemarken „Kommuner”, voor Duitsland „Gemeinden”, voor Griekenland „Demoi/Koinotites”, voor Spanje „Municipios”, voor Frankrijk „Communes”, voor Ierland „Counties or county boroughs”, voor Italië „Comuni”, voor Luxemburg „Communes”, voor Nederland „Gemeenten”, voor Oostenrijk „Gemeinden”, voor Portugal „Freguesias”, voor Finland „Kunnat/Kommuner”, voor Zweden „Kommuner” en voor het Verenigd Koninkrijk „Wards”.

MOTIVERING VAN DE RAAD

I. INLEIDING

De Commissie heeft op 14 februari 2001 het voorstel voor een verordening ⁽¹⁾ van het Europees Parlement en de Raad betreffende de opstelling van een gemeenschappelijke nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS) goedgekeurd.

Het verordeningvoorstel is gebaseerd op artikel 285 van het EG-Verdrag en de aanneming geschiedt volgens de procedure van artikel 251 (medebeslissing met het Europees Parlement).

Het Europees Parlement heeft de eerste lezing afgerond en heeft op 24 oktober 2001 advies uitgebracht ⁽²⁾.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft op 11 juli 2001 advies uitgebracht ⁽³⁾.

Het Comité van de Regio's heeft op 15 november 2001 advies uitgebracht ⁽⁴⁾.

De Raad heeft op 9 december 2002 zijn gemeenschappelijk standpunt aangenomen (zie doc. 14052/02 ECO 336 UD 111 CODEC 1406).

II. DOEL

Dit voorstel bevat een juridisch kader voor de geografische indeling van het gebied waarvoor statistische gegevens worden verzameld, zulks in tegenstelling tot de huidige methode volgens welke hierover tussen de lidstaten en het Bureau voor de statistiek van de Europese Gemeenschappen, Eurostat, moest worden onderhandeld.

III. ANALYSE VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT IN DOCUMENT 14052/02 ECO 336 UD 111 CODEC 1406

1. Algemeen

In zijn gemeenschappelijk standpunt heeft de Raad:

- alle amendementen van het Europees Parlement overgenomen;
- de formulering gewijzigd om de betekenis van de wetstekst te verduidelijken;
- een overweging over het territoriaal toepassingsgebied van de verordening (overweging 12) toegevoegd;
- artikel 7 betreffende de comitologieprocedure gewijzigd overeenkomstig de in dit geval gebruikelijke juridische standaardformulering;
- richtsnoeren (artikel 5, lid 2) en een tijdschema willen verstrekken voor de regeling in geval van een bestuurlijke reorganisatie binnen een territoriale eenheid in een lidstaat of van het transfereren van bevolking tussen territoriale eenheden.

2. Amendementen van het Europees Parlement

De Raad heeft de inhoud van alle amendementen van het Europees Parlement overgenomen, maar niet steeds de formulering ervan.

⁽¹⁾ PB C 180 E van 26.6.2001, blz. 108.

⁽²⁾ PB C 112 E van 9.5.2002, blz. 175.

⁽³⁾ PB C 260 van 17.9.2001, blz. 57.

⁽⁴⁾ PB C 107 van 3.5.2002, blz. 54.

2.1. De volgende amendementen van het Europees Parlement zijn aanvaard en opgenomen in de tekst van de Raad (doc. 14052/02 ECO 336 UD 111 CODEC 1406):

Amendement nr. 1 — Overweging 5

Dit amendement voorziet in de mogelijkheid om de huidige NUTS-nomenclatuur uit te breiden met een NUTS-niveau 4. In de huidige formulering van deze overweging wordt ook uitdrukkelijk bepaald dat de lidstaten meer niveaus van NUTS-onderverdelingen mogen hanteren.

Amendement nr. 2 — Overweging 9 (nu overweging 10)

Dit amendement voegt aan overweging 9 andere elementen toe waarmee rekening dient te worden gehouden.

Amendement nr. 3 — Overweging 9 bis (nu overweging 11)

In dit amendement wordt bepaald dat een definitie van bevolking moet worden opgenomen.

Amendement nr. 4 — Artikel 2

Artikel 2 is gewijzigd overeenkomstig dit amendement, waarin het begrip „regio” wordt geschrapt en de tekst wordt verduidelijkt.

Amendement nr. 5 — Artikel 3, nieuw lid 2 bis (nu artikel 3, lid 3)

Dit amendement voegt de definitie van „bevolking van een territoriale eenheid” toe.

Amendement nr. 6 — Artikel 3, lid 4, derde alinea (nu in artikel 3, lid 5, derde alinea)

Dit amendement betreffende de bijzondere situatie van eilanden en ultraperifere regio's is in een licht gewijzigde versie aan de tekst toegevoegd.

Amendement nr. 9 — Nieuw artikel 7 bis (nu nieuw artikel 8)

In dit amendement wordt bepaald dat de Commissie drie jaar na de inwerkingtreding van de verordening aan het Europees Parlement en de Raad een verslag voorlegt over de tenuitvoerlegging van de verordening.

Amendement nr. 10 — Bijlage I, NUTS-codes voor Ceuta en Melilla

Dit amendement wijzigt de NUTS-codes voor de autonome gemeenschappen Ceuta en Melilla omdat zij een bijzondere status hebben die gelijk is aan die van de Spaanse autonome gemeenschappen.

Amendement nr. 11 — Bijlage II, benaming van administratieve eenheden in Finland

Dit amendement voegt de juiste benaming („maakunnat”) van bestuurlijke eenheden in Finland toe.

2.2. De volgende amendementen van het Europees Parlement zijn in een gewijzigde formulering overgenomen:

Amendement nr. 7 — Artikel 4, lid 1 bis (nu artikel 2, lid 5)

Dit amendement legt de Commissie de verplichting op om twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening, na te gaan of het wenselijk is een nieuw NUTS-niveau 4 te creëren.

De tekst van de Raad eerbiedigt de geest van het amendement, en breidt het zelfs uit door te voorzien in de mogelijkheid om hiërarchische niveaus onder het NUTS-niveau 4 in te voeren.

Amendement nr. 8 — Artikel 5, lid 5

Dit amendement bevat een methode om de lengte van de historische tijdreeksen na een wijziging in de NUTS-nomenclatuur vast te stellen. De tekst van de Raad eerbiedigt de geest van het amendement, maar in de zinsnede „historische tijdreeksen” is het woord „historisch” geschrapt om de verstrekte tijdreeksen niet te beperken tot een zeer enge categorie van statistische gegevens.

3. Nieuwe elementen in het gemeenschappelijk standpunt in vergelijking met het Commissie-voorstel*Overweging 2 — Andere classificaties dan de NUTS*

In deze nieuwe overweging wordt verduidelijkt dat de lidstaten andere onderverdelingen en classificaties mogen gebruiken.

Overweging 16 — Statistisch kader

In deze nieuwe overweging wordt bepaald dat Verordening (EG) nr. 322/97 betreffende communautaire statistiek het referentiekader voor de statistiek vormt.

Artikel 2, lid 5 — Verdere onderverdeling van het NUTS-niveau 3

Dit nieuw lid voorziet in de mogelijkheden dat de lidstaten zelf verdere hiërarchische niveaus van detail invoeren.

Artikel 3, lid 2 — Regels voor de classificatie van een gehele lidstaat

Dit lid komt overeen met het oude lid 6 van artikel 3, en de regel voor de classificatie van een gehele lidstaat is nu gebaseerd op een minimumdrempel en niet langer op een maximumdrempel.

Artikel 5 — Wijzigingen van de NUTS-nomenclatuur

Door de grondige herformulering van dit artikel worden de gebeurtenissen die aanleiding kunnen geven tot een wijziging van de NUTS-classificatie en de procedure daarvoor duidelijker omschreven.

Bijlage I — Gewijzigde NUTS-codes voor Portugal, Duitsland en Finland

Ten behoeve van de overeenstemming met de huidige bestuurlijke indeling in Portugal en Duitsland zijn de codes voor sommige territoriale eenheden in deze landen gewijzigd of zijn codes ingevoegd. De herziene NUTS-2-nomenclatuur voor Finland is door de Commissie bevestigd op de vergadering van de groep van 16 april 2002.

4. CONCLUSIE

Het gemeenschappelijk standpunt verstrekt een omvattend en juridisch zeker kader voor de productie van communautaire statistieken alsmede procedures voor de wijziging van de NUTS-nomenclatuur wanneer bepaalde gebeurtenissen dit vereisen, zodat verdere wetgeving op dit gebied minder noodzakelijk wordt.
